

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 " "
 Helyben házas korúak:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 " "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 " "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és ünnepnapok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kizárólag visszajáró leveleket fogad, vagy megírására nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a kiadónálban intenzívabban.
 Helyes név: 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 9.

Nemes magyar nemzet.

Mintha a régi időkben jönne egy hang felénk, úgy érezzük magunkat Szemere Miklós legújabb röpiratának olvasásánál.

Régi beszéd — de magyar beszéd.

Nem kevesebbet akar Szemere Miklós, mint azt, hogy a király ezentúl sokkal bővebb kézzel osztogassa a magyar nemességet s megnyerhessék azt mindazok, a kik becsületes munkával a hazát szolgálták.

Ime a munka megnemesítése, nem mint frázis, hanem mint a királyi kegynek ragyogó sugára. Érdemes fölötte gondolkodni.

Van aztán Szemerének még egy gondolata, a mely fölött azonban már nem kell annyit gondolkodni, annyira kézen fekvő annak téves volta. Az így megnagyobbított nemességet Szemere en bloc bevonná a főrendiházba, a mennyiben a cenzust megüli.

Itt a bökkenő. Itt a munka megnemesítése átalakul a pénz hatalmává, a gyűlöletes és kárhuzatos plutokracziává. S a mit a munka megnemesítése használna, a plutokracia tultengése mindazt egy csapásra semmivé tenné.

Az első nem idegen a magyar felfogástól, hiszen régi nemességünk nagy része idegen eredetű s éppen a nemesség által lett magyarrá. Miért ne lehetne ezt a hatalmas erőt, mely hajdan Zrinyieket, Frangepánokat, Gvadányiakat, a túrmezei

nemes urakat s még annyi mást tett a magyar állam rettentetlen hűvévé, miért ne lehetne ezt a hatalmas erőt államunk javára ma is igénybe venni?

De a plutokracziát hagyjuk ki a játékából. Elég kárát vallottuk annak maiglan, semmi kedvünk a kis bajból nagyot csinálni.

Alább közöljük a röpirat leglényesebb passzusait. Elég érdekes az is, a mivel nem értünk egyet; s Szemere Miklós eszejárása oly eredeti, magyaros és merész, hogy érdemes ráfigyelni akkor is, ha nincs mindenben igaza.

Támaszkodjék a királyság országa jobbaira, a nemességre, vagy bárhogy nevezzük is; a hol ezt nem teszik, akkor üzik el a fejedelmet lelkesen a hűséges alattvalók, a mikor éppen jó kedvük van. Ilyen földönfutó, de magukat büszkén polgárkirályoknak nevező fejedelmeknek bü mintájául szolgálhat Louis Philippe, vagy a nemeslelkű Dom Pedro braziliai császár.

Nálunk nő a szegénység, a nyomor s vele karöltve lenn a magyar és a nemzetközi szocializmus, — fenn a politikai nembánomság.

Ennek vessünk gátat intézményekkel; instíciókkal, a melyek pénzbe bár nem kerülnek, de erkölcsi hatásuk, és lendületet adnak a fásuló lelkekbe.

Amint minden becsületes munkás ember megkaphatja, ha idegen is a magyar polgárságot, úgy nyerhesse el minden tisztességes magyar honpolgár, a ki életét önzellenül, becsületesen a köznek szenteli, minden odaadó lelkes harczosa a nyilvános életnek, legyen polgár, katona vagy gazdálkodó: nyerhesse el királyától a legnagyobb polgári kitüntetést, a nemességet.

Léphessen be minden hazafi, a kinek szíve fennen dobog, a nemesek sorába. Legyen tágan nyitva az érdemnek, a virtus civának a kapu és forrjanak szabadon egybe a nemzet jobbjai!

Megvan ez ma is, felelhetik nekem. Igenis úgy van. Esetleg ki is nevetik érte az érdemes hazafit.

A pusztá nemesség ma egy üres, elcsépelet, tartalmatlan dolog. Még udvari ünnepekre is csak azt hívják — úgy hallom — a kinek ösét legalább Mária Teresia nemesítette meg.

Más eset az, ha valakit gróffá tesz a fejedelmi kegy. Le a kalappal, az valami.

De hisz ez is csak olyan nemes, mint a másik, a vér teszi a nemességet, nem a cím. A magyar nemesség csak egy volt mindig, egyik sem jobb mint a másik, sem nem rosszabb. Eleget beszélt róla így nekünk a jó öreg Wenzel az egyetemen, eladdig, míg őt magát is megnemesítette saját érdeme és a király.

Akinek címe van, báró, gróf vagy herceg, az tagja a főrendiháznak, ha megvan a Cenzusa. Innen a tekintély; a disznek megvan a komoly háttéré.

Van olyan is, a ki szerencsésen örökölt, vagy birtokot vásárolt, de itt sem él, magyarul sem tud, sőt neve is idegen, de ő főrend: — történelmi alapon, születés útján — ősi jusson.

Ellenben ülhetett Barcsay Akos Erdély trónján és lehetne fél Erdély ma valamelyik Barcsayé, ő még sem főrend.

Kállayak, Kölcseyek, Kendek! jöhettek be Arpáddal párducz kacagánnyal, átuszthatattok tömlőn a Dunát, bevégezhetétek a honfoglalást, — vezethette Kállay János Mo-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Mesélnek.

Azt mesélik, lepke vagyok én,
 Virágról virágra szállok én.
 Ha a virág szirmát kitárja,
 Száll a szívem rögtön utána.

Mesélik, a lepke csak lebeg,
 Annak többé hinni nem lehet.
 Sohsem tudni, vajjon hova száll,
 Csak egy bizonyos: hogy odébb áll.

Mesélik — de ne hidd; mese mind.
 Virágos kert ez a világ itt,
 S én csak a sok virág közepett
 Kerestelek egyre — tégedet.

Dr. Krüger Aladár.

A török császár leánya.

Irta: Tarczai György.

Egy napon távozott el a három császár Budáról. Zsigmond, a magyar király képében való német császár táborba szállott. Manuel, a görögök agg uralkodója, a ki segédelmet kért tőle a Bizanczot is szorongató muzulmánok ellen, egy csomó igérettel megvigasztaltan visszatért országába. Musztafa is, a trónjától megfosztott török császár, a kit az őt követő II. Murád vakított meg, újból a pesti buzapiacson álló házába került, a hol Zsigmond király kegyelméből üldözöi ellen menedéket talált.

A budai Frisspalota árván maradt s a pestiek büszkén düllesztik ki mellüket, a miért ők nem szükkölnének császári lakos nélkül. Büszkébbek Musztafa császárra, a kit közönségesen Vak Murádnak neveznek, mint a budaiak Zsigmond királyra, a ki olyan ritkán száll meg a fényes Frisspalotában.

Vak Murád a pesti buzapiacson álló ház rácsos erkélyén üldögél reggeltől-estig. Itt várja napja virradását, azaz inkább idősebb fiát. Daud Cselebi bég és ücsce Orkán apjuk mellett ülnek szüntelen, az erkélyről feltűnő Duna csillogó tükrén, a fölötte magasba törő várhegy tornyos falain révedező szemekkel. Némián hallgatják Vak Murád intelmeit, a kinek szava édesen folyó, mint a méz s tele van a kórán virágjainak szinompájával. Ibrahim, a hűséges hodzsa a negyedik társaságukban; helyeslő fejbólintásokkal kíséri agg ura beszédjét. Ő bizik legjobban jóslatként hangzó mondásaiban: a gyaur császár a trónbitorló ellen indult, legyőzi II. Murádot a frank lovagok seregével, fogságra veti, megöli a bitorlót s Cselebit segíti majd apja helyére, a ki vak ember létére nem uralkodhatik többé a muzulmánok fölött . . .

Ibrahim szeme fölhangol, a mint magában tovább szövi a ragyogó terveket. Cselebi bég lesz a padisáh, Bagdadból elhozzák a Vak

ÖZV. JÜNGLING JÓZSEFNÉ

állandó nagy raktára

varrógép, kerékpár, alkatrész- és felszerelésekben

NAGY VÁRAD, Fő-utca (Bazár-épület).

Nagy választék **acetylén-lámpa, lég-tömlő és gummiköpenyben** stb. Szakszerűen berendezett **NAGY JAVÍTÓ MŰHELY.** — Emalírozás, nickelezés és bárminemű javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Carbit navi árban!

A legjobb gyártmány

Rössler és Jauernig Ausztria, Seidl- és Neumann-féle **kerékpárok**

vannak állandóan dűs raktáron.

Becsés pártfogást kérve, vagyok kiváló ísztelettel

207.

ÖZV. Jüngling Józsefné.

hácsnál az előhadat — nyugodjék békében Mo-
hácsnál. Birhatna azért ma Kállay Béni hat
vámegységét túl a Tiszán és lehet még másik
husz évig is hirneves, kitűnő közös ministerünk,
ő sem a született főrendek közé való.

Oh! Koszorus költőnk Kőlcsey Ferencz,
megirhatád az »Isten áldd meg a magyart«, —
de a magyar nemzet történelmi hálájáról a
Te Muzsád is elfeledé segeni, hogy »vanitatum
vanitas«.

A születési jogon a főrendházban ülő urak
jobb vérbeli fajtájuk talán ezeknél és má-
soknál?

Az intransigens Almásy Pál jut erről
eszembe, a kit midőn 1860-ban Szilácson néme-
lyek tévedésből grófoztak, ha nem szolgák vol-
tak, mindig kijavította: *büszke vagyok, hogy
nem vagyok gróf*. (ez is egy álláspont és pe-
dig a régi magyar.)

Nem is keresem ma, ki miért lett gróf, ki
miért földönfutó, — négy évszázad méltatlan
keserve, szenvedése vonul el lelkem előtt, —
de azt sugja szívem, azt mondja eszem: látolt
reá, elmúltanak, — csak legyünk jó hazafiak
és jó magyar polgárok, *vállvetve mind-
annyian*.

A legnagyobb politikai és nemzeti hibánk,
hogy hiányzik nálunk a *fajszeretet*, a mi oly
nagy mértékben jellemzi a zsidókat és az an-
golókat. Nem vall fajszeretetre egész törvény-
hozásunk sem. Ez a hiány jut kifejezésre min-
den politikai és társadalmi bajainknál is.

Ezért mondják rosszakaróink: »csak hagy-
játok egyedül a Magyarokat és megesszik azok
egymást külellenség nélkül is.«

Ezért kívánom a haza jobbait, a kik kü-
lönben is egytűvé tartoznak, tömöríteni a trón
körüli, az emberi természetben rejlő lélektani
vonzódásnál fogva. A nemes ambíció feléb-
resztése erre a leghatásosabb.

»Egy egységes magyar nemzetet contemplá-
lok, a melynek főrendiháza felölelje széles bá-
zison az egész nemzetet.«

Ha consolidált monarchikus egységes tár-
sadalmat és nemzetet akarunk teremteni mo-
dern értelemben, törvényt kell hoznunk, a mely
egy cikkből áll:

»Minden magyar nemes ember tagja a fő-
rendháznak, ha a cenzusa megvan. A törvény
végrehajtásával a kormány bízatik meg.«

Murádhöz titokban most is ragaszkodó dervi-
sek a proféta zászlaját, ki fogják bontani s az
alája tóduló muzulmánok romboló áradatának
nem áll ellent a gyaúr császárok egyike sem;
megalázott fejük porba fog hullani; csak Zsig-
mond királyt hagyják helyén, hálából, hogy
befogadta őket s segítségükre volt; nagyve-
zírre teszik majd, ha fölveszi a turbánt, ha
muzulmáná lett . . .

Mire a nap letűnik a Frisspalota csonkán
maradt magas tornya mögött s Vak Murád
szempilláit álomra zárják a jótékony dzsinek,
Ibrahim, elvégezvén a köteles mosakodást s
elénekelvén a szúrát a két padisáhfnak, nya-
kába veszi a poros várost. Végigjárja Pest
girbe-görbe utcáit s úgy érzi magát, mintha
muzulmán városban járna. Csak a polgárok ne
emelnek meg bolondok módjára előtte süve-
güket: török püspököknek tartják, a császár
udvari káplánjának s Ibrahim »Allah sujtson
le ezer mennykövet rád« gyaúrt megillető
üdvözlésével viszonzozza köszöntésüket, a mi
törökül lévén mondvá, szives fogadjistenként
hangzik fülükben.

Allah ekber-rel egyedül Salgói Pálhoz tér
be estéként, a pesti királyi őrség kapitányá-
hoz, a ki részt vett a nikápolyi csatában s
sokáig ott maradván az Alduna vidékén, meg-
tanult törökül is. A kapitány ott lakik a váci
kapu tornyos házában.

Ez az egyenlítés, ez a nivellálás felfelé,
ez a felemelés az esetleg szegényeknek és min-
den törekvő jobbaknak az ország legalsóhoz:
ebben rejlik a jól alkalmazott monarchikus
princzipium vonzereje, mely mint a mágius
felvillanyoz, az öntudatot felemeli és a már-
már fásuló és lefelé hajló masszákat a korona
bűvkörébe vonja.

A helyzet változatlan.

A politika, hogy ex-lexbe kerültünk, nyugvó-
pontra jutott. Szilárdan áll intransigens talajon
emitt a kormánypárt, amott a függetlenségi
párt. Az egymást kapacitálás is megszűnt. A
szabadelvű párt korifeusai nem tárgyalgatnak
az ellenzék vezérferfiival és viszont ezek sem
keresik a közeledést amazokhoz. Holt pontra
jutottunk tehát. Ezidő szerint sem tudja a ki-
vezető utat és még a legbenfentesebb politikusok
is felhagytak a kombinációval, mert látják,
hogy horoszkopjuk csüörtököt mondott. Ennyit
a helyzetről és a helyzethez, ha ugyan egyálta-
lában van helyzet.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 9.

Elnök: Tallián Béla.

Az irományok előterjesztése után

Dedovics György jegyző: Felolvassa az
interpellációs könyveket. Öt interpelláció
van bejegyezve: Vertán Eodre a kultuszminisz-
terhez, Malatinszky György a kereskedelem-
ügyi miniszterhez, **Krasznay Ferencz** a pénz-
ügyminiszterhez, **Rátkay László II.** Rákóczy
Ferencz hamvainak hazaszállítása végett a
miniszterelnökhöz, Rákosi Viktor a horvát za-
vargások ügyében a belügy- és kereskedelem-
ügyi miniszterekhez.

Elnök: Tizenkettőkor áttérünk a kérvé-
nyekre, egykor az interpellációkra. Felszólá-
lásra jelentkezett

napirend előtt

Nessi Pál: A törvényen kívüli adózásról
szól. Most a kormánynak még önkéntesen fi-
zetett adókat sem volna szabad elfogadni. A
zombori polgármester felhívásában felszólítja a

polgárokat, hogy kellemetlenségeket elkerülve,
fizessék be az adókat. Elvárja a miniszter-
elnöktől és a pénzügyminisztertől, hogy fel-
fogják világosítani a közönséget az iránt, hogy
az adókat nem kötelesek befizetni, sőt azt az
állam el sem fogadhatja. Felkéri a miniszter-
elnököt, hogy az ex-lexben kiadott rendeleteket tegye le a Ház asztalára. (Helyeslés
balról.)

Szell Kálmán: Ismételtén hangsúlyozza,
hogy az ilyen dolgokat, amelyben valamelyik
miniszterrel felvilágosítást óhajtának, nem napi-
rend előtt kellene felhozni, hanem interpelláció
alakjában.

Nessi Pál: De nem válaszolnak.

Szell Kálmán: Erre pláne nem tartozom
válaszolni, mert csak felszólalás volt, de meg-
teszem előzetes engedéllyel. A törvények nem szü-
netelnek. Így az adókövetési munkálatok sem
szünetelnek. A rendelet tehát nem törvény-
ellenes. Ha valaki önkényesen akarja befizetni
az adót, hát teheti.

Nessi Pál: De nem szabad elfogadni.

Szell Kálmán: Az ellenzék felfogásában
nincs konzekvencia. Amikor ő jelentést akar
beterjeszteni arról, hogy a kormány mint
akar kormányozni az ex-lexben, azt az ellen-
zék még kinyomatni sem akarja, tudomást
sem akar róla venni, most meg azt követelik,
hogy a rendeleteimet tegyem le a Ház asz-
talára. Ez azt jelenti, hogy ha akarom vem-
hes, ha akarom nem vemhes. (Élénk tetszés a
szélsőbalon.)

Nessi Pál: Fenntartja nézetét addig, míg
a miniszterelnök megmutatja azt a törvényt,
amely megengedi, hogy lehet az adót elfogadni
az ex-lexben.

Elnök: Következik a napirend:

a kvótabizottság kiküldése

felett megindult vita folytatása.

Molnár Jenő: Nem járul hozzá a kvóta-
bizottság kiküldéséhez, mert törvényen kívüli
állapotban vagyunk. Az ellenzék nem adja fel
a küzdelmet. A kvótabizottság sohasem teljesi-
tette kötelességét. Nem érti, hogy miért nem
száll le a miniszterelnök szekeréről, amely
már kátyuba jutott. Czelátlannak tartja a
kvótabizottság működését, hiszen a hozzájárú-
lási hányadot úgy is a király dönti el és pedig
bizonyára nem a mi előnyünkre. A magyar
népre egyre súlyosabb terhek nehezede-
tek. A miniszterelnöknek úgy kellene tenai,
mint az angol minisztereknek, beutazni az or-
szágot és személyes tapasztalatokat gyűjteni.
Hiszen a miniszterelnök talán még nem is
látott élő magyar parasztot. Az olyanokról
mint Szent-Gothardon vannak, nem lehet példát
venni, hiszen azok nemzetiségiek.

II. Murád szultán hadai elpusztították
Szerbiát, Boszniát. Zsigmond király seregének
javarésztét Galambóc alatt törbe csalták. A
vereségnek egy hét múlva Pesten is híre ter-
jedt s Ibrahim ura megrablójának szerencsésén
földühödvé rontott Salgói Pál lakására. Az
ügyetlen gyaúr császárra zudított szitkok öz-
nére fakadt ajka s a kapitány csillapítgatni
próbálta jó emberét; mást kadjával szur ke-
resztül, ha a király sértegetésére vetemedik;
a vén muzulmán azonban sokkal tar-
tozott.

— Csöndesen, Ibrahim effendi. Ez a ma-
gyarok hadviselési módja. Előbb hátrálnak. Az-
tán támadnak és győznek. Meglásd, egy hét
mulva győzelem hírével köszöntlek.

— Allah verjen meg hajnalban nyílt li-
liomszállal, effendim — fakadt ki tréfásan a
hodzsa s a sör után nyult, melylyel Salgói es-
ténként jól tartja s a mely, tilos lévén bort
innia, a sörbetnél is jobban esik neki.

— Te gyaúr effendi — mondta, mintán
jót húzott a fedeles korszóbból — Fatiméről
beszéljek ugy-e? Azért vigasztaloz. Al-
lah bocsásson meg nekem, hogy hallgat-
tam rád.

Vak Murád leánya volt a szép Fatime. A
török császár buzapiaczi háza előtt fejedelmet
megillető pánczélos őrség tanyázott éjjel-napi-
pal. Reggelként maga a kapitány váltja föl.
Fatime az ablakból nézi a daliás vitézeket s
nem egyszer szóba elegendik Salgóival. Bros-

jenő Mátyásnak, a pesti bírónak a leányai
gyakran látogatják meg a magában unatkozó
török császárlányt s ő keresztény szokásokat
sajátított el tőlük és a fátyol sem viseli már,
ha az utcára is lép.

Salgói Pál szerelmes lett a napégette
arcu pogány szépségre. Nem merete volna
megvallani a fanatikus Ibrahimnak, de ez
egyszer a lány ablaka alatt találta s jót
nevetett rajta, mikor ő láttára kerekelt
oldott.

— Mitől féltél? — kérdezte tőle akkor
este. — Hiszen ha megszolgálod, háremedbe
is viheted uram, parancsolóm, a padisáh
leányát.

— Kereszténynek nincs háreme, te pogány
Ibrahim — vágott szavába Salgói, megbotrán-
kozván rajta.

— Elég bolondság — mormogta a hodzsa,
de elhallgatott, midőn gyaúr barátja tovább
beszélt.

— Feleségül veszem. Ide adná hozzám a
padisáh? Mit gondolsz? Megengedné, hogy ke-
resztény legyem?

— Asszonyi állatnak mindegy, akár gyaúr,
akár igazhitű. Ugy sem jöhet be Mohamed
próféta paradicsomába.

A kapitány a török nyakába ugrott örö-
mében s azóta úgy bánt vele, mintha atyafia
volna . . .

— Hát mikor viszed a kádi elé? — kér-

Szell Kálmán: Nem áll. Becstületes magyar emberek azok.

Molnár Jenő: Ohó csak magyar állampolgárok.

Szell Kálmán: Azért, mert német ajkuak, azért szívükben, lelkükben magyarok azok.

Molnár Jenő: Dehát mégis csak németek. Mondom, hogy nem látott még vérbeli magyar parasztot.

Szell Kálmán: Csak beszélnek németül, de azért magyarok azok.

Beöthy Akos: Védi a választóit.

Szell Kálmán: En nem védek semmit, mert nincs szükség reá. De mit bántja ez Beöthy urat, hát én foglalkoztam a kassaiakkal? Vagy a szentesiekkal?

Beöthy Akos: Majd tartunk ott is tiltakozó gyűlést.

Szell Kálmán: Próbálják meg elhozni ide.

Nessi Pál: Elhozzuk! Jó lesz?

Szell Kálmán: Próbálják meg!

Molnár Jenő: Hosszan kifejtve nézetét a kvótabizottság kiküldésének helytelenségéről, kijelenti, hogy a miniszterelnök előterjesztését nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Elnök: Következik a kérvények tárgyalása: a gabonahatáridő ügylet folytatódó vitája.

Simonyi Semadám Sándor szól ezután a kérdéshez

A helyzetéről.

— Politikai munkatársunktól. —

(F. Gy.) A politikai helyzet, midőn e sorokat írom, látszólag még változatlan. **Szell Kálmán** miniszterelnök már nem tárgyal az ellenzék vezéremberével, mivel az ellenzéken a vélemények annyira megoszlanak, hogy e labirintból kivezető utra gondolni egyáltalában nem lehet. Es amíg az ellenzéki árnyalatoknál az ellentétek kiélesedtek, addig a szabadelvűpárt számottevő komoly tényezői, *akik a Szell politika föltétlen hívei*, kezdik belátni, hogy a *kivárási politika* a jelen komoly helyzet kibontakozására nem képez megfelelő eszközt és ennél fogva nagy hajlandóságot mutatnak arra, egyrészt a parlamentáris elvek szigorú fenntartására, másrészt a királyi hatalomnak még csak látszólagos csorbitása nélkül

azon módokat keresztyülvitelére, melyek a 67-es kiegyezési törvény értelmében Magyarországot jog szerint megilletik, így tehát a békés kibontakozás érdekében meg is valósíthatók.

Ezen jogok közé tartozik a hadsereg kérdése is. Már Zsigmond király dekretuma óta a magyar képviselőtestület állandóan követelte azt az intézkedést, hogy a hadsereg magyar ezredeinél csakis magyar állampolgárok és a magyar nyelvet értő tiszték alkalmaztassanak. Hogy a katonai oktatás a paritás elvének megfelelően úgy rendeztesse be, hogy Magyarország területén mindenemű szakképzettség elérhető legyen. Ez a két intézkedés idővel a hadsereg szellemét bizonyára közelebb fogja hozni a magyar nemzet érzületéhez.

Ami a jelvény-kérdést illeti, erre nézve a vélemények még eltérőek, valószínűnek tartom, hogy az az álláspont fog érvényre jutni, mely az osztrák ezredeknél a zászlónak az egyik felét az osztrák czimerrel, a másik felét a császári ház czimerével követeli, míg a magyar ezredeknél nemzeti czimerünk a királyi ház czimerével jusson érvényre.

Ezen pontok keresztyülvitelét joggal követeljük és a kormány, meg vagyok győződve, a nemzet jogos követelményeit a királyi alkotmányos érzületének megfelelően el fogja intézni.

Villanyvilágítás török mecsetben.

A kormányelnök multkori szónoklatának hatása alatt a szabadelvűpárt elhatározta, hogy a beszédet terjesztés okából kinyomatja.

— Százezer példány a legkevesebb, amit kinyomatnunk kell! — így hevült **Kreccsmarik János**, a szarvasiak képviselője.

Podmaniczky Frigyes azonban szomorúan jegyezte meg:

— Nem értesz te fiam ahhoz, *nem török mecset az*. Tízezer példányt is nehéz jó kezembe juttatni.

Az ülés után mindenki az iránt ostromolta a bárót, hogy hát miért is hozta **Kreccsmarik-**

kal összeköttetésbe a török mecsetet? **Podmaniczky** aztán a következő reminisczenziát elevevitette fel:

— A mikor Boszniát okkupáltuk, mindenféle kedvezményben részesítettük a bosnyákokat. Többek között Szerajevóban egy gyönyörű mecsetet építettünk nekik és azt villamos világítással szereltük fel. Bökkenő támadt azonban e dologban. Kezdték hangok emelkedni, hogy a török nem léphet be olyan mecsetbe, a hol nem természetes módon világítanak. Kállay megakadt. Ekkor azonban jelentkezett Kállaynál **Kreccsmarik**, a mohamedán viszonyok egyik legalaposabb ismerője, azzal, hogy ő tudná, mit kell tenni. Kállayt azt válaszolta, hogy ő is gondolkozott a dologról és Konstantinápolyban már meg is akarta kérdezni, vajjon megenged-e a kórán a villamos világítást a mecsetekben, vagy sem?

— Azt, hogy Konstantinápolyhoz kérdést intézzünk én is helyeslem, de a formáját nem — válaszolt **Kreccsmarik**.

— Hát hogyan gondolná? — kérdi **Kállay**.

— Eppen megfordítva — válaszolja **Kreccsmarik** — még pedig úgy, hogy vajjon tiltja-e a kórán a villamos világítást vagy sem?

Es tényleg igen ügyesnek bizonyult a kérdés.

Konstantinápolyban végig betűzték a kórán, de oly rendelkezést, hogy a villamos világítást tiltaná, nem találtak.

Igy ezután megmaradt a villamos világítás a mecsetben és ez **Kreccsmarik** érdeme.

Szocialista bujtogatók Biharmegyében.

Amióta kenyérkeresetté vált dolgozni nem akaró, de urasan élni szerető homályos egzisztenciák számára a szocializmus, majd itt, majd amott igyekeznek elcsábítani az egyszerű népet azok a lelketlen gazok, akik önszerelekből olyan tanokat vesznek ajkaikra hirdetés végett, amelyekről csak ferde fogalmaik vannak s akik az együgyű emberekkel velük született elégtelenséget szítva, félrevezetik azokat, akiket megnyugvársra, helyzetüknek békés, munkás eszközökkel való javítására kellene buzdítani.

Akiknek szocialista pályáját a dologkerülés, az ingyenezés szabja meg, a városokban az ipari munkásokra vetették magukat mint hálás anyagra, amelylyel operálhatnak s a központnál kiérdemlik munkájukkal azt a sze-

dezte ismét **Ibrahim**, a galambóczi ütközetről szóló disputa után.

— Megint bolondokat beszélsz, öreg. Tudod, hogy mi a templomba visszük az asszonyt esküdni. Majd akkor megyek **Fatimével** pap elé, ha keresztény lesz.

Késő este van, valahányszor **Vak Murád** hűséges szolgája a padisáh buzapiaczi házába visszatér s ő mohasem találkozik **Páter Athanáz**sal, a pesti minoriták fehérhajú priorjával, a ki **Fatime** szerelmes szívébe távollétében a hit igazságait oltja be azóta, hogy a császár, fia biztatására a vitéz magyar kapitánynak ígérte oda feleségül leányát.

Szent **Katalin** lett a megkeresztelt **Fatime** védőszentje. Estére tüzték ki az esküvő idejét, a mikor **Vak Murád** már alszik, hadd láthassa **Ibrahim** is, mint lép ki gyaur asszonyként ura leánya **Mirjám** templomából. A keresztény menyegző bolond szokásainak is tanuja akart

lenni a templom kapujában, mely amugy is mecset lesz, mikor **Daud Cselebi** elfoglalja apja jogos örökét s **Russtem** eleven másikként zudul végig a próféta kibontott zászlajával a gyaurok lakta földön győzhetlen hadaival.

A Bajram előtt való napon volt az esküvő, **Ibrahim** azonban nem lehetett jelen: **Budára** hívták. Egy török rabszolga halt meg a **Galambóc**z alól visszakerült nádor, **Rozgonyi István** házában s társai könyörgésére megengedték, hogy a hodzsza mozdassa meg s temesse el a város határán kívül ásott sirba. **Ibrahim**nak torkában rekedt a halott fölött elmondandó szűrés jó része; alkonyodott s ő legalább az esküvő után hazatérő pár vendégseregével való elvonulását akarta látni.

A **Nyulak-szigete** fölött sajkába ült s egyenesen a pesti **Nagyboldogasszony** temploma elé vitette magát. A dunaparti piaczon emberember hátán tolongott: a pesti polgárok arája-nagyja ott volt mind, hogy tanuja legyen az őrség kapitányának, a török császárlányból

lett keresztény asszony boldogságának. A muzulmán püspöknek azonban készségesen nyitottak utat s ez lihegve huzódott meg a templom kapuja alatt és dobogó szívvel leste, mikor jó ki az ifju pár.

Benn orgonaszó búgott, tömjén füstje áradt ki az ajtón. **Ibrahim** elfintorította orrát, a kapu két felén sorakozó s fülkéiből szelid mosolylyal rátekinő szentek szobrai láttára szemére huzta turbánját. Aztán **Alláh**-hoz fohászodott: tegye boldoggá az ő gyaur basa barátját legalább itt e földön, ha már bálványimádó létere halála után ugys az örök sötétségben kárhozik el.

Kigyult az estipir, szelid verőfénye rózsaszín felhőként áradt szét a templom faragványos falán, szobrokkal ékes előcsarnokában s körülczirógatta a férje karján kilépő császárlány hófehér alakját. Mintha a hetedik ég valamelyik hurija szállott volna alá, olybá tűnt föl **Ibrahim**nak a fehérselyem fátyolán át is boldogságtól ragyogó arczu, elbájolóan szép

Nagy végkiárúsítás!

Wladár János

legolcsóbb bevásárlási bazarja
NAGYVÁRAD, Fő-utca
(Nyíri-ház.)

Tisztelettel hívom fel a n. é. közönség szives figyelmét a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett bazárüzletemre, hol mindennemű disztárgyak, juksz-czikkek, szalon-tűzijátékok, bűvészeti-czikkek, továbbá a legszebb valódi tajték-pipák, szipkák és dohányzószerk, asztalfutók és szabadiszek az olcsóságban utólérhetetlen árak mellett bocsátatnak a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Szives pártfogást kérve, maradtam

Képes levelező lapokban dús választék

242.

kiváló tisztelettel

Wladár János.

gény, elámitott emberek verejtékes keresetéből nyújtott pénzt, amiből uraskodhatnak.

Az utóbbi időben már a vidékre is kiterjesztik hálójukat ezek a lelkiismeretlen izgatók s most a jámbor, jóra való földnépének adják a maszlagot.

Biharvármegye nagy részét szintén bevonták működési körükbe; a nagyobb helyeken népgyűlések czime alatt izgattak az osztályok, felekezetek, szóval a társadalmi rend ellen. A hatóság egyetlen esetben sem lépett közbe.

Mint értesülünk, az izgatók Biharvármegye román lakossága között is erősen bujtogatnak. A Nagyváradohoz közel eső községeket ismeretlen egyének járták be s házról-házra bujtogattak a birtokosok és papok ellen.

Betfián, Kardón, Harangmezőn, Almamezőn azzal lázították a népet, hogy ne hallgassanak a hatóságra, hanem csatlakozzanak a szocialistákhoz, s akkor megszűnik a nyomorúságuk, mert felosztják köztük a káptalan és a premontrei rend földjeit, erdőit. A szegény népnek természetesen tetszett a csábító rábeszélés és sokakat sikerült elbolondítani.

Hájó községében azonban nem sikerült a maszlagot elhítenni a lakosság között, ahonnan minden eredmény nélkül tovább állottak az ismeretlen népbolondítók.

A hatóságnak, csendőrségnek nincsen-e ezekről a lelketlen és közveszélyes üzemekről tudomásuk. Azt hisszük, hogy a furfangos izgatók úgy intézték veszélyes bujtogatásukat, hogy elkerüljék a rend őreinek figyelmét.

A legnagyobb éberségre van pedig e tekintetben szükség.

A seprősi véres eset eléggé mutatja, hogy mily veszedelmet rejt magában a lelketlen bujtogatók munkája.

A hadapródiskola 100-as ünnepe.

Kis számú, előkelő meghívott közönség előtt mintegy családi körben folyt le a hadapródiskola 4. éves növendékeinek ugynevezett század ünnepélye.

Még száz kis nap és célját elérte 100 magyar ifju, a haza 100 igazi magyar katonával lesz gazdagabb.

menyasszony, a mint a fölhasználó orgonaszó nyomában a templomajtóban megjelent.

— Allah meghallgatta kérésemet — mormogta a hodza és a jobb jövőről álmodozó padisáh mosolyogva tovatipegő leánya után meresztette szemét.

A fiatal pár után szebbnél-szebb nyoszolyólányok léptek ki a pesti főbíró, a vitéz Hunyadi János kapitány s más előkelő urak karján. Ibrahim ügyet sem vetett rájuk; csak a násznép nyomában kijövő két férfi láttára dobbant nagyot szíve s nyomban rá megszakadt.

Daud Cselebi s Orkán bég lépett ki a templomkapuból levett turbánnal a kezében; titokban már űk is keresztények voltak s hogy Ibrahimot távol tudták Pestről, a templomba is elkísérték hugukat.

Ibrahimot megölte a rémséges meglepetés. Vak Murád vigasztaló nélkül maradt. Most is nyugtalanul hánykolódik ágyában; fölébredt és senki sincsen körülötte. A jótékony dzsinek azonban ismét leszoritják szempilláit s ő álmában látja, mint virrad föl napja, mint török meg megrontóját, II. Murád hatalma.

Bámulatos, mennyire sokoldaluan vannak nevelve ezek az ifjak. A program minden pontja mûgönddal, izléssel van összeszedve és mûvészettel előadva.

A program első száma a lovardában Ghiczy Géza vezetése alatt folyt le. 16 lovas növendék képezte a csoportot: Goda (husz), Elek E., Eller L., Kenese W., Bayer D., Bozán A., Nánássy L., Vecsey E., Nábráczky I., Déry J., Oláh B., Palkovics K., Geppes S., Páljános Zs., Péchy G., Berthóty E. Először lovas négyes, majd ugratás, szalagjáték és voltizsálás következett. Hét szép díj várt a nyertesekre, s valóban ki is érdemelték pompás mutatóványaikkal. Győztesek lettek:

Ugratás: I. Vecsey Eraó. II. Elek Emil. III. Nánássy László.

Szalagjáték: I. Páljános Zsiga. II. Héppes Sándor. III. Bozán Andor.

Voltizsálás: I. Nábráczky István. II. Bayer Domokos.

Mindnyájan izléses pályadíjat kaptak a tanári kar és külön is Ghiczy főhadnagy részéről.

A lovas mutatóványok után a tornacsarnokba vonult a közönség, hol a következő programot mutatták be:

Műsor:

1. Lovas mutatóványok.
2. Ünnepi megnyitó. Galyasi Imre növ.
3. Czimbalom szóló. Csanádi Tibor növ.
4. Szép Gacsó Ilona, Pósa Lajostól, Bayer Domokos növ.
5. Hegedű kettős Schmidt Sándor és Páljános Zsigmond növ.
6. A statisztika áldozata, Táboritól, Nagy Lajos növ.
7. Petőfi a Hortobágyon, melodráma Váradi Antaltól, Szabó István, Schmidt S. és Szilágyi B. növ.
8. A szórakozott kisasszony Gabányitól, Galyasi Imre növ.
9. Zenekar.
10. Királydal, Tima József növendéktől, Zayzon I. növ.
11. Torna.
12. Vivás.

Galyasi amilyen férfias fellépéssel szavalt a megnyitót, épp oly csinos karcsú kis leány volt a 8-ik számban, óriási derűtséget szerezve egyes, leányos mozdulataival.

Kitűnő gondolat volt a női zenekar, melyet művészi erővel vezetett Schmidt Sándor. A hegedűkettős, a melodráma s az összes számok pompásan sikerültek.

Minden elismerésre méltó a tornatanár, Horváth Gerő működése, kinek keze alatt bámulatos eredményt ér el a növendéksereg. Mintha súlyuk sem volna, úgy repülnek s mi régi kíváncsi tornászok gyönyörködve és álmélkodva nézzük a pompás mutatóványokat.

Határozott, szép tónusban folyt le a vivás. Orbán Sándor tanár méltó ellenfélre talált Diószeghy báró növendékben. Ilyen eredmény legszebb dicséret a tanárnak.

A száz főnyi intelligens közönség nyolcz óraker az étterembe vonult a növendéksereggel együtt, hol a legkedélyesebb hangulatban töltötték idejüket az idősebb vendégek, míg a fiatalok alig várták, majd alig tudta abban hagyni a tánczot. Az iskolaparancsnok személye az a vonzerő, mely minden ünnepélyt olyan meleggé, családiassá tesz a hadapródiskolában és a tanári kar magas szellemi nivója emelte a hasonló intézetek közt elsővé a mienket.

Vac ora alatt Mayor Miklós alezredes, az intézet parancsnoka felállott és rövid, katonásan, de annál szebben üdvözölte az ünneplő ifjuságot:

Kedves Bardtaim! Szeretett Növendékek!

Nem akarok hosszan beszélni, röviden beszélek arról, aminek elmondásához arany szó kellene. De ösztönöz a szívem, hogy szóljak.

A mai ünnep az volt, aminek elgondoltam, aminek terveztem, mikor első megünneplésére engedélyt adtam, a szeretet, egyetértés, az erő testvéri ünnepe.

Száz nap még s önök kilépnek ez életbe s ez utolsó napokban új arany lánczokkal fűzték szívemhez emlékkéteket, mert az ünnepe megmutatták, hogy amire tanítottak azt átértették, sőt érzik.

Ami a delejes erő a természetben, az intézetünkben a szeretet, mely áthat minden rendelkezést és törekvést, a szeretet, mint annyiszor hangoztattam, a király és haza iránt.

Nem sokára arany csillag ékíti majd önöket s. növendékek s én kívánom, hogy Isten segítségével mindent megtaláljanak e pályán, amit egy katona kívánhat és mindent megtaláljon önökben a haza, amit csak egy katonától kívánhat.

Es most legfőbb hadurunk, szeretett királyunk éljen! éljen! éljen!

(Falrengető éljen volt a válasz s a katonazenekar pár akkordot játszott a néphymnusból az előírás szerint, az akkordok után az alezredes folytatta):

Kívánom Istentől, áldja meg e hazát s a nemzet imájával kérem rá.

Az egész közönség felállott és hatalmas erővel énekelte el Kölcsey himnuszát.

Lélekemelő jelenet volt ez.

Megemlékezett még az alezredes Békéssy ezredesről, a boszniai vitéz katonáról, békében kitűnő elöljáróról.

Békéssy ezredes viszont válaszában kiemeli, hogy Mayor Miklós vezetése alatt érte el az intézet azt a nivót, mely elsővé tette ezt az első között. Ifju növendékek vegyenek példát parancsnokokról, s ha valaha igazi becsületes dolgot akarnak művelni, jusson eszükbe, hogy igazi emberek csak a haza szeretetében érhetnek el sikert. Eltettem a példát, a kiváló parancsnokot. Még sokan beszéltek s igazán emelkedett hangulatban folyt le a vacsora.

UJDONSAGOK.

A Somlyó-hegyen.

Évek előtt itt ős-vadon erdőn
Vágtam utat a galyakon át,
Mit se törődve: megebezt-e?
Törve a tüskés galagonyát . . .

Mily csodaszép volt akkor a vadság
Itt e rejtelmes rengetegen . . .
Azt az erőt . . . azt a homályt . . . még
Most is ezerszer emlegetem.

S most? . . . Lenyesett ut hív a tetőre,
Nyirva a cserje, s utja separt . . .
Egyre tűnődöm: hol van a vadság?
Ez csak egy unott városi kert . . .

Akkor utamba még ki se tévedt,
Friss nyomomba még senki se lép . . .
S most körültemet köznaplárma,
Vig kaczagással tör fel a nép.

Es te nagy erdő, látod-e bennem
Azt az ut-vágó durva fiut,
Aki bozóton törtet előre
S nem keresi, hogy merre az ut? . . .

Ugy-e nem? Hisz koptat az élet,
Megtapos itt és megtör amott
Es mi csak éljük törve, remélve
Ezt a bohó sok változatot.

Lásd a hogy téged megtaposott itt
Megsimította lelkemet is
En sem járok már uttalan uton, —
Utam a többi közibe visz.

Ugy leszorit a köznapiságba
A küzdelem, a harez, s a kenyér,
Sirva bevallom: a pénz örök átka
Nemcsak ez utig, — a lelkemig ér . . .

Duka Akos.

Rákóczy-ünnepély.

Hová lettek, háová lettek
Régi magyar vitézi?!

Ott porladnak a trencsényi mezőn, szomorú
füzek alatt, mint legyőzött hadsereghez illik, a
morva mezőkön. Bécs vára alatt, Kassa, Tokaj
vára alatt, büszke tölgyek árnyában, a mint
győzelmes hősközhöz illik, meg amoda messze,
Fekete-tenger mormoló hullámai mellett, busan
hajlongó ciprusok tövében, a mint számkive-
tett bujdosókhoz illik . . .

Nemzeti dicsőségünk, nemzeti büszkeségünk,
nemzeti gyászunk, egész magyar mivoltunk
benne van ez egy szóban: Rákóczy. Indulója
mellett pezsdül föl bennünk a kurucz vér s
kesergője mellett emlékezünk régiekről, régi di-
csőségről; a mely kesergőt valamikor Czinka
Panna huzta a felséges fejedelem hadi sáto-
rában . . .

Régi magyar vitézinek emléke pedig itt
van közöttünk ma is. Kurucz nemzet vagyunk
ma is. Néha-néha elfedkezünk róla, de aztán
csak visszatérünk a régi emlékekhez, régi ér-
nyekhez. Hős Rákóczy fejedelmünk meg-
jelen közöttünk, emlékeztetve az ő nagy
álmaira, melyeket elfeledni nem szabad soha
soha.

Most kétszáz éve lengette meg először a
szabadság zászlaját a Kárpátok csucsain s ezt
az évet Rákóczy fejedelem évének nevezte a
nemzet. Hódolva járunk emlékeztetéhez s
mindenféle lelkes mozgalmat kelt a két jelszó:

Hozzuk haza Rákóczy hamvait!

Es szobrot a legnemesebb szabadsághősnek!

Nagy aranyünnepet rendez Budapesten
az egyetemi ifjuság is, hasonlóképpen a Nagy-
várad Kir. Katolikus Jogakadémia Ifjusági
Olvasókörre II. Rákóczy Ferencz hamvainak
hazahozatala céljából ma, vasárnap, a főgymna-
sium disztermében Kurucz-ünnepélyt rendez.
Kezdeté 11 órakor. Ülőhely 2 kor., állóhely 1
kor., Feltűzések a hazafias cél érdekében
köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a
rendezés.

Műsor:

- Elnöki megnyitó. Tartja: *Szolcsányi Béla*, az ifjusági olvasókör elnöke.
- Rákóczy Rodostóban. (Melodráma.) Szavalja: *Czipp Jolán* urhölgy. Zongorán kíséri: *Személy Kálmán*.
- Kurucz-dal. Belezna Antaltól. Enekl: *Krüger Jenő*. Kíséri zongorán: *Belezna Antal* ur, tárogatón: *Vomácska József* ur.
- Ünnepi beszéd. Tartja: *Popity János*.
- Bujdosó Rákóczy. (Székely népballada.) Szavalja: *Keszler Ede* ur, a Szigligeti-színház tagja.
- Káldy: Csalogány-dal. Enekl: *Haller Irma* urhölgy, a Szigligeti-színház tagja.
- »Rodostó« történelmi szimű Epilógusa. Szavalja: *Vertán Endre*.
- Szózat. Enekl: *a jogakadémia polgársága*.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		Személyvonat							
Nagyvárad-Vásártér	érk.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velence	érk.	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó	érk.	8.02	10.14	—	2.33	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő	érk.	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	érk.	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		Személyvonat							
Féliczfürdő	ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó	»	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő	ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velence	érk.	9.04	11.16	—	3.27	6.07	7.47	10.12	
Nagyvárad-Vásártér	»	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	18.05	10.30	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Május 17. Szabómunkások majálisa a Karger-féle vendéglőben.

Május 23. Jogász-majális a Püspökfürdőben.

* Az adók befizetése az ex-lex idején. Az ex-lex már 10-ik napja holdogtja az országot. Az adóbehajtások szünetelnek s csak azok az adózók fizetnek, akik erre önként hajlandók; nem félhet senki, hogy megpergetik a dobot az adóhátralékért. A nagyvárad-városi adóhivatalban azonban rendesen folynak be az adók, az ex-lex dacára is, sőt az elmúlt évi eredmény-nyel összehasonlítva, emelkedés mutatkozik a bevételekben. 1902. évi május hó 1-től 9-kéig az összes adónemekben 26646 korona 46 fillért fizettek be, míg most május első 9 napján 32502 kor. 27 fillér adó folyt be, tehát az ex-lex kilencz napja alatt 5855 kor. 81 fillérrel nagyobb a városi adóhivatal bevétele, mint tavaly a rendes törvényes viszonyok között. A kilencz napi befizetésben szerepel a Gazdasági és Iparbank 3792 koronával és a Polgári Takarékpénztár 1900 koronával. Tegnap, május 9 én, tehát egy nap alatt 12376 kor. 65 fillért fizettek adóban és kamatokban; és pedig: kincstári adóban 7455 kor. 06 fillért, kamatban 9 kor. 74 fillért, betegápolási díjakban 242 kor. 21 fillér, községi adóban 3418 kor. 77 fillér, utadóban 431 kor. 17 fillér, kamatban 45 fillér, vízdíjban 812 kor. 97 fillér, végrehajtási költségekben 3 kor. 98 fillér, intési díjban 1 kor. 30 fillér.

* Nemesi előnév. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király dr. Vécsey Tamás udvari tanácsos és budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak s törvényes utódainak régi magyar nemességük épségben tartása mellett a »hernádvécsei« előnevet díjmentesen adományozta.

* Kitűnően sikerült tanfolyam. A nagyvárad szakiparosok részére a keresk. és ipar-kamara és az ipartestület buzgólkodása folytán a kereskedelmi miniszter által Nagyváradon rendezett elektrotechnikai tanfolyamot tegnap fejezték be. A miniszter által lektüldött Mezey Bertalan tanár nagy odaadással, tudással és ügybuzgalommal, már az elmúlt csütörtökön befejezte a szükséges tananyagot s azóta a hallgatók ismételték az előadottakat. Egyes hallgatók rajzoltak és magyaráztak a felöltet

anyag köréből. Az eredmény az összes hallgatóknál igazán meglepő s az előadó tanár is teljes elismerését fejezte ki, hogy mindannyian teljesen átértették az előadásokat. Tegnap aztán végleg befejezték a tanfolyamot s az abban résztvevő iparosok, hálájuk jeléül Mezey Bertalan tanárnak egy szép arany órát, a két lektüldött művezetőnek pedig egy-egy ezüst fogantyus ébenfa botot ajándékoztak. A tanfolyamon összesen 63 hallgató vett részt s ezek közül az 51 szakiparos hallgató látogatási bizonyítványt nyert; a többiek műkedvelésből hallgatták a tanfolyamot. Mezey Bertalan tanár tiszteletére ma, vasárnap társasbédet rendeznek a Püspökfürdőben a tanfolyam hallgatói, amelyre Gerő Armin főkapitányt, dr. Sarkadi Lajos kamarai titkárt és Bertsey György ipartestületi elnököt is meghívták.

* A rendőrlégénység kiképzése. A rendőrlégénység a téli hónapok alatt szokásos szakoktatásban részesült, melynek befejezéséeként ma, azaz vasárnap délelőtt a rendőrségi épület allisztí szobájában szakvizgára bocsáttnak. E vizsgálat nyilvános lévén, mindazokat, kik a rendőrlégénység kiképzésére iránt érdeklődéssel viseltetnek, szívesen látja a főkapitány. A vizsgálat délelőtt 10 órakor kezdődik.

* A Szigligeti-társaság matinéja. Szigligeti Ede emlékére május 17-én érdekesnek ígérkező matinéval ünnepli a Szigligeti-társaság. Délelőtt 11 órakor a jogakadémia disztermében tartják meg a felolvasást, melynek már a szereplők nevei is érdekességet adnak. Rádl Ödön irodalmi életünkben esemény számba menő megnyitót ismét egy aktuális beszéddel szaporítja. Irodalmi dolgozatokat pedig Albisy Katalin, az országos nevű író, dr. Szolcsányi Hugó a kir. kath. jogakadémia tudós tanára és Nagy Endre az ifjabb író nemzedék e jó nevű tagja fognak felolvasni.

* A »Duna-Ünnepély« rendező bizottsága ezúton tudatja a vidéki közönséggel, hogy kényelmének biztosítása végett külön intézkedéseket tett. Tekintettel arra, hogy a M. A. V. igazgatósága az ünnepélyre felránduló közönség számára kedvezményes utazást biztosított, nagyon valószínű, hogy a vidéki közönség eddig is nagy érdeklődése erősen fokozódni fog az ünnepély iránt. Hogy azonban a vidékről felránduló és áldozatokhoz közönség a főváros lakóságával szemben hátrányba ne jusson, a Budapestre felránduló kedvezményes jeggyel együtt váltott »Duna-Ünnepély« belépőjegy felmutatása mellett az ünnepély napjait, az esti órákban is válthatnak tribün-, hid- és margit-szigeti jegyeket, az ünnepély központi irodájában, Vigadó palota. Még célszerűbb azonban, ha a felrándulni szándékozók előzetesen postautalványon megveszik, vagy pedig levelezőlapon történő megrendelés által biztosítják maguknak a magasabb árjegyeket. Minden rendelés és küldemény e címre küldendő: »Duna-Ünnepély« központi iroda. Vigadó palota.

* Az ásványvíz megadóztatása. A szikviz-adó házikelésbe vételével egyidejűleg Nagyvárad város tanácsa az ásványvizek megadóztatását is tervbe vette. A szabályrendeletben, az érdekelt kereskedők meghallgatása után akként vették fel az ásványvizek adóját, hogy minden Nagyváradra behozott ásványvíz után tüvegenként tekintet nélkül annak úrtartalma, 2 fillér fizetendő. A Nagyváradról elvitt ásványvizek után nem téríti vissza a város az adót. Eppen azért szabta a fizetendő összeget oly alacsonyra. Viszont ezáltal nagyon megvan könnyítve az adó kezelése. A szabályrendelet a jövő heti közgyűlés elé kerül.

LAWN-TENNIS cipők, övek, angol fehér és színes mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók:

Róth M. utóda
kalap- és uri-divat üzletében.

Színes és fehér ingek dus választékban és méret szerint is készíthetők. — Férfi-, női- és gyermek cipők; kizárólag a legjobb hazai készítmény!

PANAMA-KALAPOK!

* **A választópolgárok figyelmébe.** Az 1904. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztóknak a nagyváradi választókerületre nézve hivatalból összeállított ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt az 1899. évi XV. t.-cz. 146., illetve 151. §-a értelmében f. évi május hó 5-től kezdődőleg folyó évi május hó 25-éig bezárólag a városi közgazgatási kiadóhivatalában közszemlére lesz kitéve. Ezen ideiglenes névjegyzéket, valamint a kihagyottak jegyzékét a jelzett napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig ugyanott lemásolhatja. Felhívjuk polgártársainkat, hogy a névjegyzéket tekintsék meg. Mindazok, akik az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. §-a értelmében a felszólalásra akár azért, mert a választók névjegyzékébe fel nem vétettek, akár azért, mert nevük, foglalkozásuk, vagy életkoruk hibásan lett beírva; akár azért, mert valaki jogosulatlanul lett felvéve vagy kihagyva, jogositva vannak felszólalásaikat írásban a szükséges okiratokkal felszerelve, a központi választmányhoz czimezve, az 1899. évi XV. t.-cz. 151. §-a értelmében *folyó év május hó 5-től 15-ig Kelepecz Dezső* irodaigazgatójánál beadni. Ezen felszólalásokat fentebb nevezett irodaigazgató hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti, azokat *délután 2-től 6 óráig* ugyanott lemásolhatja s azokra vonatkozólag netán teendő észrevételét írásban minden beadványhoz külön, a szükséges okiratokkal felszerelve, az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 45. és 46. §§-ai alapján a központi választmányhoz czimezve, *május hó 16-tól 25-ig* bezárólag az irodaigazgatójánál benyújthatja.

* **Füzeséri laktanya eladása.** A város rozoga épületei között is a legrongyosabb a Sztaroveszky-utcán levő volt Füzeséri laktanya, amelyben jelenleg egy kenyérgyár működik. A városi tanács ezen rongyos épületet, az óriási telekkel együtt el akarja adni. *Friss Zsigmond*, az I. magyar műdomborító és papírdíszmű gyár tulajdonosa meg akarja venni a gyár céljaira. A városi közgyűlés által kiküldött szakértő bizottság 32,360 koronára becsülte ezt az ingatlant. *Friss Zsigmond* 40.000 korona vételárat ígér a városnak érte oly formán, hogy évi 4000 korona részletekben fizeti le a vételárat. Hivatkozik arra, hogy az országban első és ilyenmű gyárat a miniszter államsegélyben, adómentességben részesíti; jelenleg 55 egyént alkalmaz a gyárban s ezt évről-évre emelni kell a miniszterrel kötött feltételeknél fogva. — Tekintve, hogy uttoró vállalat tette az ajánlatot, a legmelegebben fogadhatja a város, annál inkább, mert a részletfizetésnek a kamatja is megtérül a megajánlt összegben a városnak.

* **Félrevezetett munkások.** A bodonosi szénbánya igazgatósága botránys félrevezetéssel akart olcsó munkásokra szert tenni. Ugyanis 17 mehádi bányász munkást, kölcsönösen megállapított feltételekkel szerződtetett a gyár vezetősége s mikor a munkások megérkeztek, a szerződésben megállapított munkadíjak felét sem akarta a gyár megadni, sőt a munkások hazautazásáról sem gondoskodott, így a nyomorusággal kényszerítve őket olcsó munkára. Az így félrevezetett emberek panaszt emeltek a járási főszolgabíróknál s tegnap Nagyváradra jöttek, hogy segítséget kérjenek. A rendőrségen jelentkezett a 17 kiéhezett ember s elpanaszolták, mily ígéretekkel csalták a nyomorba őket. Gerő Armin főkapitányintézkedett, hogy a 17 ember kényszerutlevéllel még a mai nap folyamán Mehádiába hazautazhassák,

de egyuttal intézkedett az iránt is, hogy az utazás költségei a bodonosi bányaigazgatóság terhére hatóságilag követelésbe tétessenek.

* **A munkakeresők védelme.** A munkát vagy szolgálatot kereső egyének védelmére a belügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a szolgálatot, vagy munkát kereső egyének személyi okmányainak, cseléd- és munkakönyveinek jogellenes visszatartása az 1879-ik évi 40. t.-cz. 1. §-ába ütköző kihágást képez és elkövetői 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlődés esetén azonfelül még 15 napig terjedhető elzárással büntethetők. E rendeletre a rendőrfőkapitány ez uton is felhívja közönség figyelmét, mert az ily esetekben gyakori visszaélések szigoruan fognak büntettetni.

* **Olasz határon agyonlőtt önkéntes.** Zimonyból egy megrendítő tragédia hírére hozza a táviró. Grosz Herman vinkovcei lakosnak Arnold nevű fia a tiroli vadászrezred második zászlóaljánál szolgált mint egyéves önkéntes Triesztben. A kiváló tehetségű, szorgalmas fiut felebbvalói mind nagyon kedvelték, mert az önkéntes iskolának is legjobb tanulója volt. Tegnap egy csapattal határszolgálatra küldötték ki, az olasz határvonal egy hegygerinczen fut át, s amint a csapat erre a pontra ért, a tulsó oldalról egy lövés dördült el, Grosz Arnold megtántorodott és halva esett össze a földön. A merénylő, a ki rejtekhelyről vette célba áldozatát, elmenekült, anélkül, hogy egy pillanatra is látták volna. Az esetről az ezredparancsnokság táviratilag értesítette az apát, aki, midőn elolvasta a szomorú tartalmu sürgőnyt, annyira megrendült, hogy azonnal meghalt. A gyászos eset mindenféle óriási részvétet kelt. Ez már a második ilyen eset rövid idő alatt az olasz határon.

* **Találtak egy ezüst óráról szóló zálogjegyet, átvehető a rendőrségen.**

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be *Mauthner Ödön* csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* **Üzletmagnagyobbítás és átalakítás.** Mely tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, miszerint a 11 év óta felelő, saját vezetésem alatt levő »Első nagyváradi műkelmesztő, plisszérozó és vegyszertári ruhatisztító intézetemet« fő üzlet: *Körözs utca 1. szám*) tetemesen magnagyobbítottam s a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztem be. Intézetem oly arányokban van felszerelve, hogy a legkényesebb izlést is fölülmulja. Festek, plisszérozok és tisztítok bármilyen diszszel ellátott munkákat, színházi katonai, egyházi ruhákat, mindenféle *szőrméket és tollakat*. Különbféle arany, ezüst, vagy bármilyen diszszel ellátott tárgyakat saját felügyeletem alatt a legkitünőbbben egészben tisztítok. Az egész Biharmegyében rég ősmert vegytisztító intézetemben minden munkát mérsékelt árban vállalom s törekvésem mint eddig, ezután is a közönség minden igényeit dicsőrelesen kielégíteni. Mely tisztelettel *Szabó László*. Főközlöt: *Fő utca. Színház-bazár*. Dolgozó-telep: *Pecze-utca 170. (saját ház.)*

* **Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét Mezey Dezső** műlakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **Tisztelettel hívjuk föl a n. é. fogyasztó közönség szives figyelmét Krausz Béla** nagyváradi-szöllősi sörgyáros lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **Fél uton nincs eredmény.** Ha célunkat el akarjuk érni, akkor utunkból minden akadályt el kell gördeni és nem szabad sem visszafelé haladnunk, sem megállanunk, mert akkor a megtett utat elveszítjük és célhoz sem jutunk. Bármiért küzdünk is, az eredményt sohase tudjuk az út közepén elérni, hanem mindig csak a cél végén. Czéltudatos következetesség és erős elhatározás vezéreljen bennünket minden cselekvésünkben. Különösen, ha arról van szó, hogy csekély anyagi eszközzel óriási eredményeket akarunk magunknak biztosítani. Ezt a következetést pedig abból az alkalomból írjuk, hogy egy uri ember egy osztályon át játszott, egy sorsjeggyel és most keservesen panaszkodik, hogy ha nem veszi el türelmét, akkor ma ő legszerencsésebb ember lehetne, mert a 11. sorsjáték első osztályában ő volt az 57080. számú sorsjegynek tulajdonosa és e számot a hatodik főhúzásnál 600.000 koronával húzták ki. De ő megállt a fél uton, mert nem játszott tovább e sorsjeggyel. Annál nagyobb volt az öröme azoknak a szerencsés embereknek, a kik ő utána vásárolták meg e sorsjegyet Török A. és Társa bankházában Budapesten, Teréz-körút 46., ahol egyedüli hatodik osztályban egy és egy fél millió koronát nyertek e czég szerencsés vevői. A sorsjegyek tervezet szerinti árai: $\frac{1}{1}$ sorsjegy 12, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség Török bankházánál szerezzék be sorsjegyeit, mert e czéget rendkívüli szerencse kíséri és a vevőknek minden irányban biztonságot nyújt. 213.

* **Mindenkinek saját érdekében ajánljuk,** hogy tekintszen szét az ujonnan megnagyobbított Amerikai áruházban, Fő-utca (Bazár-épület), a hol most remek nagy rőfös raktár lett berendezve s annak kirakatai figyelmet érdemel.

* **A szász cseh Svájcz,** ezen természet szépségeitől elragadó tája a földnek, az idén kényelmes és olcsó módon lesz megközelíthető, mert az Aussigban megtartandó iparkiallítás folytán különféle kéjvonatok — jelentékeny ármérsékléssel — fognak indítani. Aussig jelentékeny iparáról nevezetes s főleg az európai államok legnagyobb gyárainak egyike emelte annak hírnevét. A *Schicht-féle szappan- és gyertyagyár* nemcsak az ó., de az újvilágban is tért hódított gyártmányainak, mert ki nem ismerné a *Schicht-szappant*? Aki már Aussigban van, nem fogja elmulasztani a cseh-szász Svájcz ezen legszebb és legkeresettebb helyét meglátogatni.

* **Felhívjuk olvasóink figyelmét az «Első Nagyváradi Elektrotechnikai Vállalat»** lapunk mai számában levő hirdetésére. 261

* **A tisztelt olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztálysorsjegy gyűjtőde** hirdetésére. 255.

EGYESÜLETEK.

A Jogászegylet felolvasása.

A Nagyváradi Jogászegyletben tegnap délután folytatta Plopu György dr. a nagyváradi kir. ítélőtábla tudós bírása. A jog filozófiája és kritikai méltatása a fejődési elv alapján című előadását. A nagyérdemű filozófiai alapon nyugvó előadást a megjelent nagyszámú hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatta.

A felolvasáson jelen voltak: Ritoók Zsigmond, dr. Plopu György, Nagy Ferencz, Hlatky Endre, Kurovszky Ferencz, dr. Bozók Alajos, Tóth Imre, dr. Némethy Ferencz, Mihely Adolf, dr. Kripka Henrik, dr. Váradi Ödön, dr. Márkus László, dr. Magyary Gáza, Benkő Ernő, Serghy Mihály, Szolcsányi Hugó, a jogakadémia számos hallgatója stb.

A tudós felolvasó kifejtette a jog fogalmát, ismertette ennek lényegét, s hogy mint alakult át a társadalom igényeihez képest. Megemlékezett a jog politikai feladatairól, majd a jogfilozófiáról értekezett. Példákkal illusztrálta, hogy

a jogpolitika mily nagy jelentőségű az állam fejlődésére s a bölcs törvényhozó ilyképen milyen áldásos tevékenységet képes kifejteni. Hegel filozófiai rendszerét ismertette s az ő fellépésének nagy jelentőségét. Az ő érdeme a jogfilozófiának, mint tudománynak megteremtése, a jognak a fejlődéssel való kapcsolatba hozása s az észjog lerombolásának megkezdése. — Hegel a jogot, mint a szabadság eszméjét konstruálja meg. Majd Hegel iskolájának irányát ismertette. Jellemezte a realiztikus irányzatot, majd ismertette Schmidt Jenő és Pollák Illés filozófiai rendszerét. A tartalmas előadásért Ritoók Zsigmond mondott köszönetet.

Teke-pálya megnyitás.

Van szerencsém a Réti Népkör tagjait ez uton értesíteni, hogy a Szaniszló-utcai 71. számú (Ujházi-féle) házban bérelt kitűnő tekepályánkat vasárnap, e hó 10-én délután ünnepélyesen megnyitjuk. Fröhlich János, elnök.

Az „árutermelési szövetkezet” nagygyűlése.

Ma délután 3 órakor tartja a kiskereskedők társulata helyiségében *nagyváradi és biharmegyei kiskereskedők árutermelési szövetkezte* első nagygyűlését.

A szövetkezet még a múlt év október 29-én alakult. Az alapszabályok azonban csak a napokban érkeztek vissza jóváhagyva.

Arról van szó, hogy egyes árucikkek után, amelyet a szöv. tagok fogyasztanak egy szerény, 1—2%-os forgalmi jutálékra tart igényt a szövetkezet, mint testület. A begyűlt összegekből a tagok részére *egy személyi tartalék-alap* alakítatik, amely hivatva lesz a kiskereskedő hitelképességét emelni s biztosítani. Ez pedig oly cél, amit a nagykereskedőnek örömmel kell üdvözölni.

Egyébként, mint halljuk, a fűszerkereskedőkkel szemben nem érvényesíti a szövetkezet ezen előnyös helyzetét, mert belátja, hogy a legtöbb hitelt a fűszernagykereskedők nyújtják a szöv. tagoknak s ezt méltányolni kell.

A gyűlés nyilvános és azon nem szöv. tagok is részt vehetnek mint hallgatók.

Igazságszolgáltatás.

A fonógépek. A tegnapi délután megkezdett esküdtársi tárgyalást tegnap folytatták Zsitvay Leo kuriai bíró elnöke alatt. A tanúk kihallgatását folytatták.

Első tanu Magyar Agost iparfelügyelő. Elmondja, hogy ő volt megbízva az Engel-féle fonógépek kipróbálásával s arról három jelentést is adott be a minisztériumnak. Véleménye szerint a gépek első kipróbálása alkalmával máris tapasztalta, hogy az Engel-féle találmány hasznos; különösen a fonálkészítés tekintetében az eddig létező gépeket felül is mulja.

Dr. Magyar István királyi ügyész: — Legyen szives tanár ur, mint szakember, véleményét mondani arról, hogy vajjon gépek tömeges rendelése alkalmasak-e? Megfigyelései minő eredményre vezettek ebben a tekintetben?

— Ezt nem lehet igen rövidesen elbírálni. A gépek használhatóságának megállapítására hosszabb idei megfigyelés szükséges.

— Hallott-e ön arról, hogy Engel ingyen ajánlotta fel a kormánynak a találmányát, hogy a székelyeknek segítséget nyújtson.

— Csak a lapokban olvastam róla.
— De hivatalosan nem értesült róla?
— Hivatalosan nincs tudomásom róla.

Dr. Balogh N. Imre védő: Mi a véleménye tanu urnak arról; lehetett volna a gépeket rövidebb idő alatt kipróbálni és ha nem, milyen körülmények miatt volt hosszabb időre szükség?

— Hosszabb időre azért volt szükség, hogy a gépek üzleti használhatóságát megállapíthassák.

— Tanu urnak három szakvéleménye van a minisztériumban. Az első, amely elveti a találmányt, merőben ellenkezik utolsó véleményével.

— Tagadom.

Szterényi József min. tanácsos: Sziveskedjék felügyelő ur erre a kérdésemre felelni: Elegendő idő volt-e egy heti kipróbálás arra, hogy a gépeknek tervezetképesége és tartósága megállapítható?

— Nem, erre hosszabb idő szükséges.

A tanut meghiteltették.

Második tanu Palotai Hugó, a Magyar Szó munkatársa.

Miután ennek a tanunak a kihallgatását a királyi ügyész kérte, az elnök felkéri az ügyészt a kérdések feltevésére.

Az ügyész: Sziveskedjék tanu ur megmondani, igaz-e, hogy a Magyar Szóban megjelent cikket Szterényi József miniszteri tanácsos ur sugalmazta?

— Erről nincs tudomásom.

— Igaz-e, hogy Szterényi ur telefonon a leghatározottabban tiltakozott ez ellen? és mi volt az a telefonbeszélgetés?

— Ennek a megértésére el kell mondanom a Magyar Szóban megjelent cikk összes előzményeit. Abban az időben, amikor a lapokban — először vidéken — kipattant a vád Szterényi ur ellen, mintha ő a szentgotthardi óragyár ügyében 80.000 koronát rakott volna zsebre, érdeklődni kezdtem a dolgok iránt s felmentem a miniszteri tanácsos urhoz, hogy tőle tudjam meg a valóságot. A tanácsos ur a legteljesebb betekintést engedte nekem s Hegyeshalmy miniszteri osztálytanácsossal megmutatta nekem az iratokat is. Mindenből azt láttam, hogy tervszerű hajsza folyik a miniszteri tanácsos ellen. Ekkor jelent meg az Egyetértésben is heves cikk, amelyben az állott, hogy Szterényi Józsefet mindenféle üzelmek miatt Láng miniszter elcsapja. Erre telefonáltam Szterényi urnak s kérdeztem, akarja-e, hogy válaszoljunk a támadásra? A tanácsos ur szó szerint ezeket válaszolta nekem telefonon: — »Nagy szivességet tesz nekem, ha egyáltalán nem foglalokozik nevemmel; nem szeretek a nyilvánosság előtt szerepelni.«

Ügyész: Mondja meg tanu, van-e valami vagyoni összeköttetés ön és a tanácsos ur közt, a mi feszélyezné önt a valószínűségében?

— Nincs. Egy alkalommal vádoltak azal, mintha pénzt kaptam volna a tanácsos urtól, de én vizsgálatot kértem magam ellen s az újságírói testület tisztára mosott.

Védő: Lenne szives megmondani, honnan vette ön azokat az értesítéseket, amelyről azt írta, hogy »hiteles forrásból«?

— Ezt nem mondom meg.

A tárgyalás folyik.

IRODALOM.

A munka áldása czimvel a népnek és ifjuságnak szánt igen hasznos olvasmány jelent meg. A 102. oldalon egy munkában megnevezett férfi élettörténete van megírva, a ki saját erejéből vivta ki embertársainak becsülését, gazdagságát, kitüntetését. A kép az iparosvilágból való és hasznos tanulsággal szolgál, hogy Isten segítségével, becsületességgel mégis csak lehet boldogulni. A csinos kiállítású könyv fűzve bérmentve 70 fillér. Megrendelhető: Az *Oktató Népkönyvtárnál*, Budapest, VII. Csömöri-ut 16.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: d. u. Trilby, este: (bérletszűnetben) Bujdosó Rákóczy szavalja Kesztlér Ede, s utána Bob herczeg.

Hétfő: Bob herczeg.

Kedd: Bob herczeg.

Szerda: Bob herczeg.

Csütörtök: Bob herczeg.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Henschel fuvaros.

Bob herczeg.

El kellene döntenem, melyik volt hát a jobb Bob herczeg: Haller Irma-e, vagy Parlagi Kornélia? Rövidesen e kérdést eldönteni nem fogjuk, hanem felállítjuk a mérleget következőkben:

Haller Irmának nagy előnyt biztosított kitűnő, színezni képes játéka, különösen kedves arczjátéka, míg Parlagi Kornéliát az éneke emelte első sorba. Hangja tegnap a szokottnál jobb, erősebb, csengőbb volt s természetesen nagy hatást ért el. Játéka is megfelelt a II. felvonásban; az I. és III.-ban azonban alatta maradt a Hallerének. Tánczban is jobb volt Parlagi Kornélia; a II. felvonásbeli táncz csupa sikk és könnyedség volt. Öltözékek dolgában azonban megint Haller Irmát az elismerés; az ő jelmezei voltak diszkrétebbek, izlésesebbek; míg Parlagi Kornélia kivált az I. felvonásban orfeumba képzelte magát s egyik ruháját a szerint szabatta. Végül nagy előnye Parlagi Kornéliának, hogy alakja és megjelenése emlékeztet Fedák Zsuzsára s a kik Budapesten is megnézték Bob herczegét, sok hasonló vonást fedeztek fel játékaiban is.

Egybevetve a mérleg két serpenyőjének állását, annak daczára, hogy Parlagi Kornélia mellett többféle előny szól, ezek ellensúlyozásánál ott látjuk Haller Irma kitűnő diszkrét játékát és fáradhatlanságát; részünkről tehát csatlakozunk a rózsákhoz, melyek tegnap egyforma gazdag virágosóban hullottak mind a két művésznőre s azt mondjuk, örüljünk, hogy két szubrettünk is van, a kik szép sikerrel tudnak egy ilyen nagy igényű szerepet eljátszani.

Tegnap különösebb haladást tapasztaltunk az első estéhez képest Horváthnál és a zenekarnál; karmester Müller Mátyás.

Dr. K. A.

Bob herczeg diadala. Bob herczeg nagyváradi diadalát az bizonyítja legjobban, hogy az újdonság iránt egyre nagyobb és nagyobb az érdeklődés. A színházi pénztárnál nap mint nap harc folyik a jegyekért s a pénztár halomszámra kapja vidékről a megrendelő le-

FESTÉK, LACK ÉS KENCZEKERESKEDÉS.

CSILLAG IGNÁCZ

NAGYVÁRAD, Kossuth-utca (Mezey-ház)

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a t. közönség becses figyelmét felhívni kizárólagos festékkereskedésemre, hol is minden e szakmába vágó cikkek a legjutányosabban szerezhethők be. Különösen ajánlom saját készítményű borostyán, sprit PADLÓFÉNYMAZAMAT.

E C S E T E K nagy raktára?

veleket és táviratokat. A színház igazgatósága abba a kellemes kényszerűségbe jutott, hogy Bob herceget még a jövő hét öt estéjére tűzze ki. Hétfőn vagy kedden újra *Haller Irma* fogja átvenni Bob szerepét.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 228.

Pótbérlet 16 sz.

Ma vasárnap, 1903. május 10-én:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

TRILBY.

Szinmű.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

BOB HERCZEG.

Operette.

SZEMÉLYEK:

A királynő — — — —	T. Pogány Janka
György herceg, a fia (Bob herceg) — — — —	Parlagi Kornélia
Victoria, hercegnő — — — —	Agnelly Irén
Lord Lancaster, gárda kapitány	Békefi Lajos
Pomponius, a herceg nevelője	Bérczi Gyula
Hopmester — — — —	Szathmáry Arpád
Tom bátya — — — —	Perényi József
Plumpudding, borbély — — — —	Horvát Kálmán
Annie, Tom leánya — — — —	Haller Irma
Testőrhadnagy — — — —	Deésy Alfréd
Táncmester — — — —	Sziklai Miklós

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr., Tümlészék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzések 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, május 11-én:

Bob herceg.

Operette.

MULATSÁG.

Első táncmulatság s Püspök-fürdőben.

A Püspökfürdő árnyas fái közt tegnap délután vig élet folyt. A kora délutáni vonattal Nagyvárad legelőkelőbb családjai grándultak ki s rendeztek egy olyan pompásan sikerült családias jellegű majális, melyet rég idő óta nem élvezett a mulatni vágyó közönség. Képvisele volt ott az egész előkelő társadalom. A nagyszámu nyári színes toalettekben virágzó hölgyeken kívül tekintélyes számban voltak képviselve a fess katonatisztek, önkéntesek, s a jogászifjuság tagjai. A délután társasjátékokkal s kirándulásokkal telt el, majd 6 órakor a cigány rázendített az első csárdásra, s folyt a táncz éjféltáncig, a vonatindulásig a legkitünőbb hangulatban.

A siker oroszlánrésze a nagyvárad táblabírói kar kiváló tagját *Bary Józsefet* és nejét illeti, kik tulajdonképen lelkei voltak a majálisnak. Ők kezdeményezték a mulatságot, ők toborzották a vendégeket, végezték a rendezés nehéz munkáját, időt, fáradságot nem kimélve. De fáradságukat siker is koronázta, mit a kitünő hangulat s a jelen voltak nagyszáma a legélénkebben bizonyít.

Jelenvoltak:

Asszonyok: Dr. Ardeleán Jusztinné, Bary Józsefné, Bige Gyuláné, Bócz Jenőné, Bozóky Béláné, özv. Brányi Gézáné, Csák Máténé, Dús Lászlóné, Ficsek Lajosné, dr. Frankó Józsefné, Fischhoff Frigyesné, Geleta Gézáné, György Gézáné

(Vaskóh), Hollóssy Jenőné, Hraniczky Károlyné, Kiss Elekné, Latsny Istvánné, Márkus Jánosné, Maros Gáborné, Molnár Lajosné, Miskolczy Hugóné, dr. Nagy Gézáné, Nagy Józsefné, Puskás Lajosné, Ragány Jánosné, Sebessy Béláné, Szmazenka Enőné, Szatmári Király Andorné, Szablender Károlyné, Szokoly Tamásné, Szondy Vilmosné, Tapolcsányi Nagy Ilonka, Tatár Zoltánné, Tolnay Miklósné, Tölczel Lajosné.

Leányok: Bary Olga, Bóthy Ilona, Bócz Etelka, Bócz Irma, Bozóky Nóra, Brányi Gizella, Brányi Rózsika, Chiornitia Valentina, Csák Izza, Csák Muczi, Dús Piroska, Ficsek Margit, Geleta Alice, Hollósi Magduska, Kövér Ella, Latsny Irén, Márkus Rózsika, Mészáros Irén (Debreczen), Molnár Irma és Jerne, Miskolczy Ilonka, Nagy Vilma, Nagy Sarolta, Puskás Irén, Rozsly Margit, Ragány Juliska, Rozsly Erzsike, Sebessy Erzsike, Sebessy Irénke, Szoby Etelka, Szokoly Irén, Szondy Erzsike, Tolnay Jolánka, Tölczel Ilonka és Tölczel Margit.

Nagyvárad notabilitásai is szép számban voltak képviselve a kedves mulatságon. Ott voltak:

Mangra Vazul püspöki helynök, Bary József kir. táblabíró, Nagy József törvsz. bíró, Bozóky Béla kir. főmérnök, Dús László városi főügyész, Hraniczky Károly árvaszéki elnök, dr. Nagy Géza kir. ügyész, Geleta Géza kir. törvsz. bíró, Sebessy Béla kir. főmérnök, Tatár Zoltán ármentesítő társulati igazgató, Tolnay Miklós főmérnök, Szathmáry Király Andor megyei főpénztáros, Ardeleán Jusztin lapszerkesztő stb.

NYILTTER.

A legszebb nyári mulatóhely.

A tavaszi évad beálltával tisztelettel ajánlom az üdülni vágyó közönség, különösen a nyári lakkal nem bírók becses figyelmébe a Kálvária alatt levő ózondús, üde hegyi levegővel bíró árnyas ujonnan átalakított

nyári

mulató helyiségemet

jól gondozott fedett tekepályamulató, továbbá kell metlen idő esetére tágas, diszes, üvegezett pavillon, fedett terraszomat.

Ünnep és vasárnap szerződötett jó cigányzenekar, kívánatra vendégeimnek szolgálatra áll mindennap este is.

Izletes meleg és hideg ételekről, saját termésű, tisztán kezelt hegyi boraimról kezeskedem.

Kiváló tisztelettel:

Karger Sándor.

szőlőbirtokos és nyári vendéglő tulajdonos.

Telefon 144. szám.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

119

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett

ezüst evőkészletek 5^{1/2}gyertyatartók és girandolok 6^{1/2}

krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

000 REGÉNY CSARNOK 000
000 000

Tüzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

255

— Helyes! A Longinus pénze bánja! Ha pedig kifogynánk belőle, majd elszedjük Rzenziantól azokat a tallérokat, amelyeket Burlajtól csalt ki.

Most már vágatva haladtak tovább. A lovaik oldalát kiverte a tajték, amelynek fehér habja, mint a hó hullott alá a zöld pusztára. Már a Derlán és a Ladarván is átjutottak, Barban néhány lovat vásároltak, de a meglevőket is magukkal vitték, vezetéknek is, meg azért is, mert jóvértű állatok voltak. A pihenőidejük közben egyre kurtább lett, éjjelre már nem igen tértek be a ajorságokba. Az egészségükkel szerencsésükre nem volt bajuk, Helena is napról-napra erősödött, pedig az ut alaposan fárasztotta a testét. Persze ott a szakadéokban úgy élt, mint valami börtönben, a szobája négy fala között, mert inkább ki sem jötta szabadba, csak hogy ne kelljen a Horpyna mosdatlanszájü beszédét hallgatni. Most azonban a friss, éles pusztai levegő fölpezsdítette a vérét, pirosra festette az arcát, amelyet azután nem egy helyen megbarnított a nap erős sugara. Homlokáról ragyogott a derű, szeméből nevetett a jókedv. Amikor a szél a szeméig lecsibálta a hajfűrjeit, olyan volt, mint valami cigányleány, szép, titokzatos, csábító, aki után végig a pusztán sóváran vágatnak a szerelmes lovagok.

Wolodyjovski is lassan-lassan hozzászokott a látásához és a folytonos együttléte elosztatta a zavarát s most már megint a régi beszédes, vidám, kedves lovag volt. Szóval tartotta az egész társaságot, órák hosszat beszélt Helenának a harcokról, meg Lubnieről, de leginkább Srkzetuskiról. A szerelmeséről, ha szólt: azt hallgatta csak a lány szomjas fülle! Wolodyjovski tréfálkozott is.

— Hallod e te, tündérkisasszony! Én nem vagyok ám a Skrzetuski barátja! Én a Bohun embere vagyok és hozzá cipellek most, örökös rabságra.

És Helena elérte a tréfát, sóhajtozni kezdett és jajgatni s remegve, összetett kezekkel esdekelt.

— Inkább öl meg, csak Bohun kezére ne adj!

Wolodyjovski azonban szabadkozott.

— Nem ölhetlek meg! Gyilkosságot nem veszek a lelkemre!

— Öl meg! Öl meg! esdekelt tovább a bohó gyermek és lehuntya a szeméit es előre nyujtotta a nyakát.

— Vagd le, lovag, a fejemet!

A szegény Wolodyjovski megborzongott.

— Az áldóját! Hiszen ez a kis lány mámorosabbá teszi az embert, mint a legtüzesebb bor! Azután meg már ugys a másé! Jó vigyázz magadra Wolodyjovski!

És ilyenkor sarkantyuba kapta a lovát és elvágatott a lány mellő, be a magos pusztai fűbe, amely szinte eltakarta. Ott azután addig nyargalászott, míg végre is megcsöndesedett a háborgása. Ilyenkor azután, ha előkerült, nem nézett a lányra, csak az utat kémlelte, meg a pusztát, hogy el ne tévedjenek, s ellenség rájuk ne üssön. Főállott a kengyelben, magosra nyujtogatta kicsi derekát és úgy szimatolt szerte a levegőben, mint valami üdözött tatár.

Sagloba jókedvűen nyargalt előre és ilyenforma beszédeket tartott:

— Most jó a dolgunk! Futunk ugyan, de kényelmesen, lóháton, nem pedig gyalogszerrel, mint akkor, mikor Helenát először szabadítottam ki a Bohun kezéből. Mennyit kellett kutya-golnom! A nyelvem már úgy beszáradt a számba, hogy forgatni sem tudom! Most legalább éjszakára megpihenhetünk és van mivel üntőznöm szegény szomjas torkomat!

Helena hálásan tekintett Saglobára.

— Emlékszel-e, lovag, hogy a vizen úgy vittél át, miut valami kis babát? A két kardon, előre kapva?

(Folyt. köv.)

TAVIRATOR.

A király Budapesten.

Budapest, május 9. (Saj. tud. táv.)
Felsége hétfőn érkezik Budapestre s előreláthatóan hosszabb ideig marad a fővárosban.

A képviselőházból.

Budapest, május 9. (Saját tud. táv.)
Szünet után Lovászi Márton a macedón forradalom ügyében interpellál. Kifogásolja a monarchia külügyi politikáját.

Szell Kálmán válaszában kifejti a monarchia keleti politikáját, mely a legkevésbé sem változott és nem Törökországellenes. A monarchia hajóinak a balkáni vizeken való tartózkodása nem demonstráció Törökország ellen, mert a monarchia mindenben fenntartja az eddigi status quot.

A többség a választ tudomásul veszi.

Rákosi Viktor a horvát forrongás ügyében interpellál. Értesülései vannak, hogy az izgalmak komolyak s irtó hajsza folyik a magyarok ellen. Az *Agrammer Zeitung* bagatelizálta az ügyet.

Zboray Miklós: Nem értünk németül!

Rákosi: Bár ne kellene Magyarországon!

Szell Kálmán: Khinai fallal fogjuk elzárni az országot.

Rákosi Viktor: Elképzelhető a magyar kultúra német nyelv nélkül is. Evek óta lát egy kedélyes öreg urat a képviselőházban, a ki felől bármi is történhetik Horvátországban, pedig ő a horváth miniszter.

Szell Kálmán védelmébe veszi a horvát minisztert, s a helyzetet ő is komolynak tartja, s megteszi a szükséges intézkedéseket.

Krasznay Ferencz az osztrák vám-tarifa bizottság intézkedései ügyében interpellál.

Az interpellálók Szell válaszát nem veszik tudomásul, holnap névszerinti szavazással döntenek.

A szabadelvűpárt harca.

Budapest, máj. 9. (Saj. tud. táv.)
Politikai körökben általános a nézet, hogy a szabadelvűpárt rövid idő alatt szakít passzív magatartásával s felveszi az ellenzékkel a harcot és kifejti a párt nézetét a javaslatokra és az obstrukcióra vonatkozóan.

Itélet a fonógépek ügyében.

Budapest, május 9. (Saját tud. táv.)
A szenzációs Györfy-féle pörben hajnalra várható az ítélet.

Bizalom Szell Kálmánnak.

Szekelyudvarhely, május 9. Udvarhelymegye szabadelvű pártja tegnap tartott népes értekezletében elhatározta, hogy e hó folyamán tartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlés elé határozati javaslatot terjeszt elő, a melyben a törvényhatóság hazafias aggodalmát fejezte ki az ellenzék erőszakos eljárása felett, mely alkotmányunk fennállását veszélyezteti, egyben pedig mondja ki a köz-

gyűlés, hogy Szell Kálmán személye iránt rendületlen bizalommal viseltetik. A javaslatot a jelenvoltak mind aláírták. Ezen az értekezleten olvasták fel Szell Kálmánnak a párt üdvözlő feliratára adott válaszát, mely nagy lelkesedést keltett. (M. T. I.)

Öngyilkos nábob.

Budapest, máj. 9. (Saját tud. táv.)
Mező-Kovácsházáról távirják, hogy *Talbisz* Alajos a csanádmezei nábob fia: Géza, a ki jelenleg huszár önkéntes volt, szíven lötte magát. A család szobájában halva találta. Tettének okául boldogtalan szerelmét emlegetik.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar mintatár Máltában.

A máltai cs. és kir. konzul, Hohenlandi Kohen A. lovag La-Valletteben (Strada Zecca 39. szám) házában 8 termet és egy pinczét bocsátott rendelkezésre magyar és osztrák áru-minták bemutatására.

A kiállítási tárgyak vámmentesek és csak eladás esetén fizetnek vámot. A visszaérkező árut az »Adria« ingyen szállítja haza. A tárgyak csak minták és így csak kivételes esetekben adhatók el. A be- és kicsomagolás ingyenes. A kiállítók csak a házhoz való szállítás költségeit fizetik. A tárgyak 5 kgr. súlyu postacsomagok gyanánt is küldhetők és ha ezen felirással: »Austro-Hungarian Show in Malta« érkeznek, vámmentesek. Terjedelmesebb tárgyakat előzetesen kell bejelenteni. Tűzveszélyes tárgyakból csak pöngyöletek mutathatók be. Minden tárgyon ki kell tenni a kiállító czimét és a tárgy árát angol vagy francia pénzben franco Málta, egy máltai bizományoshoz czimezve.

A kiállítás czime: »Austro-Hungarian Show Malta«, távirati czim: »Show«, Malta.

Határidők.

	Budapest, május 9.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde.

	Budapest, május 9.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 9-én.

Magyar aranyjárdék 4	12.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2	—
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcson	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcson	158.—
Osztrák járdék papirban	100.50
Osztrák járdék papirban	100.50
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák korona járdék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.25
Magyar hitelbankrészvény	725.50
Osztrák hitelintézet részvény	683.25
Párisi vista	95.25
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni vista	239.80
20 márkás arany	28.42

A szerkesztőasztal felől.

Dr. VUCSKICS GYULA.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésfél alkalmaztatik közzvényél, csúznál és meghűlésknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéjegy-zéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Számos kitüntetés! Számos kitüntetés!

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbtel berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű TORONYÓRAIM vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legcélszerűbb módon alkalmazható külön mozgó orsókkal s a súlyemelő czinkezett vassodronyköteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZ TORONYÓRAIMNAK jóállás felelősség mellett felállítását is elvállalok a om melyek pontos járásáért szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSO,

műlakatos és toronyórás.

Szabott árak!

China-ezüst

gyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, disztárgyak művészies kivitelben. Nászajándékok, verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárúsítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ország Sándor

zongoragyára

R.-Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

új orgonáit.

Elvállal javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

211 Árjegyzéket kívánatra küldök.

Szabászati tanfolyam

Tisztelettel értesitem az intelligens hölgyközönséget, hogy hatóságilag engedélyezett

szabászati és varró tanintézetet

nyitottam intelligens hölgyek részére.

Szabni, rajzolni, ruhát és fehérneműt varrni alaposan tanítok.

Mindenki varrhat magának.

Angol, francia ruhák, kosztümök, blousok és gyermek ruhák legegységesebb kivitelben készíttetnek.

Szives pártfogást kér

özv. Eszéky Gyuláné.

186.

Uri-utca 20. sz.

SCHICHT-szappan

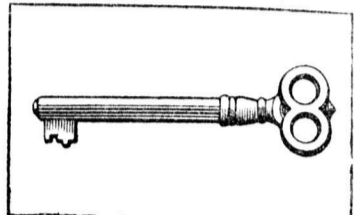
„SZARVAS”

vagy

„KULCS”

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappan. Minden káros

hatású vegyítéktől mentes.

Mindenütt kapható.

Vásárlásnál ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a fentebbi védjeggyel legyen ellátva.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A polgári jótékony célokra szánt

XXXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.397 nyereményt tartalmaz készpénzben 506.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A húzás visszavonhatlanul 1903. évi június hó 18-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a. továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatnak ki.

280

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Első nagyváradai gyári festékraktár!

Telefon 441.

Telefon 441

GALLOVITS I.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utca 532. sz.,
saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

firnisz, butor és koci-lackot.

Bronzok, szobafestő és mázoló ecsetek és meszelők
nagy raktára.

272

Különösen nagy raktár szoba-padló lackokban.

A legújabb találmányu LINOLEUM padló-fénymázt van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartósságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Fontos az érdekelteknek tudni,
 hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,
 addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitűnő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó.
 Amellett könnyen bevehető, mert ize nem émelygős, sós,
 hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, ugy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél **KOMÁROMBAN,**
 üvege 60 fillér.

Minőségileg kéretik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s
 beszerzésnél határozottan **SCHMIDTHAUER-féle Igmándi víz** kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben. 288

— **Export Amerika és Angolországba.** —

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Első nagyváradai electrotechnikai vállalat

DEUTSCH K. I. NAGYVÁRAD. Telefonszám: 71. SÜSS HERMANN és TÁRSA BUDAPEST.

Van szerencsénk Nagyvárad város t. közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy
 helyben

— villamos berendezésekre és erőátvitelre, —
 házi telefon és csengetyü-telepek létesítésére, valamint villámhárítók (Süss-
 rendszer) szállítására és elhelyezésére, petroleum-lámpák és gázvilágító testek
 villamosra való átalakítására

electrotechnikai mérnöki irodát

nyitottunk.

Villamos világító testek és csillárokból 261.

állandóan minden árban és kivitelben dus raktárt tartunk.

Költségvetéssel, rajzzal és bárminemű felvilágosítással **díjmentesen** szivesen szolgálunk.

Szives megkeresések, míg az e célra épülő épületünk elkészül

— **DEUTSCH K. I. céghez kéretnek.** —

Az általunk teljesített munkálatokért minden tekintetben teljes felelősséget vállalunk.

A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kéri

Első Nagyváradai Electrotechnikai Vállalat

Deutsch K. I. Nagyvárad

Süss Hermann és Tsa Budapest.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz.
 Sörház-sikátorral szemben.

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld elsőrendű műhelyeiből beszerzett **fa- és vasbutorok**, valamint **kárpi-
 tozott berendezések** nagy választéku raktára

NAGYVÁRAD,
 Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

butor nagykereskedése.

Papp György-féle
 házban, a volt
 Erber helyiségben.

1901. májustól áthelyezettett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elegáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kivitelben, stilszerű szilárd, első minőségű anyagból.
 Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. | Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.

Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények
 kaphatók.

Javítások gyorsan és pontosan
 eszközöltetnek.

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon
 tetemes költséggel újjáalakítottam a már pusztulásnak
 indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényei-
 nek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy
 egy minden tekintetben megfelelő, **kellemes ízű, za-
 matos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

sört

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai
 és polgáiraiba helyeztem bizalmam. Ők tudják első
 sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan köz-
 szükségletet fedező cikkért, mint a sör, évenként több
 mint egy millió korona vándorol idegen városokba,
 de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba!

Kötelességem felemlíteni, hogy a Nagyváradon
 elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör érték-
 kének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére
 és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát **minden
 pohár idegenből származó sör elfogyasztása által sa-
 ját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indok-
 latlanul!**

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártár-
 saim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindenütt és
 minden alkalommal

NAGYVÁRADAI SÖRT

fognak kérni. Palaczkjaim a gyár eredeti czimkéjével
 vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy **egyszeri meg-
 ízlelés elég arra, hogy állításom igaz voltáról bárkit
 is meggyőzzön.**

Szives pártfogást kér

A Nagyváradai Sörfőzde és Jéggyár.

Telefonszám: 439.

TÖRLESZTÉSES

jelzálog-kölcsönöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45

és 50 évi visszafizetésre fél éves rész-
 letetekben, melyekben a kamat és a tőke
 törlesztése bennfoglaltatik, 500 koro-
 nától kezdve a legelőnyösebb feltételek
 mellett ad, esetleg drága kamatozásu
 kölcsönöket convertál a

polgári takarékpénztár részvénytársaság
NAGYVÁRAD.

256

Horváth János

szüicsmester

Nagyvárad, Nagy-Magyar-utca 332 sz

(Saját ház, Nyárfasikátorral szemben)

ÜZLETHELYISÉG: Olasz, Fő-utca.

(Orsolya-szűzek zárdájával szemben).

Téli ruhák, uti bundák, lábzsákok, szőnyegek stb.

nyári gondozásra

vétetnek és mint eddig, úgy ezután is pontosan **jutányos feltételek mellett** kezeltetnek

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan, a leglelkismeretesebben eszközöltetnek. 234

Biztosítva **12.000** korona erejéig.

Huzás május hó 22-én.

A

magyar kir. szabad. osztályosjáték

főelárusítója:

a **Biharmegyei Takarékpénztár**

ajánl sorsjegyeket a XII. sorsjáték I-ső osztályához eredeti áron.

Sorsjegyeink kaphatók:

a **Biharmegyei Takarékpénztár üzlethelyiségében.** Kossuth-u. 19 20

Lukács Mór tőzsdéjében Bémer-tér.

K. Frankl Mari tőzsdéjében Nagypiac-tér.

Steier Jakab tőzsdéjében Szt. László-tér.

Lakatos Julia tőzsdéjében Széchenyi-tér.

Adler Regina tőzsdéjében Bémer-tér.

A nyereményeket **azonnal** készpénzben fizetjük. 285

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy helybeli üzletünket

javitóműhelylyel

bővitettük ki.

Üzletünkben minden eredeti Singer varrógépekhez állandóan nagy raktárt tartunk **gépprészek, továbbá tűk, selyem, olaj** stb.-ből és minthogy ennél fogva mindenkor abban a helyzetben vagyunk, hogy netán hasznavehetlené vált részeket kicserélhessünk és szakszerűen behelyeztethessünk, kérjük a netán javításra szoruló gépeket műhelyünkben leendő kijavítás végett hozzáink juttatni.

Mindentéle varrógép javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

Singer Co.

varrógép részvénytársaság.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 33.

271.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat olcsóbb kamatra, magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindenemű ékszerekre, ipari és árucikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadjuk; ugyszintén vidéki megbízásokat is elfogadjuk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosítatik.

Mindenemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diszkrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI

szabókellékek

és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Ajánlja tavaszi újdonságait, u. m.

Hölgyeknek: szalagok, csipkék, ruhadiszek, napernyők, művirágok, harisnyák, zsebkendők, övek, bőrtáskák stb.

Csipke- és tüll-gallérok és boák!!

140

Keztyű és derékfűző (mieder)

Uraknak: Nappali- és háló-ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, nyakkendőtüskék és inggombok, esőernyők, harisnyák és lábtüskék, nadrágtartók, sweatterek, tornaingek, zsebkendők stb.

gyári raktár!

Szabóknak és varrónőknek árendemény.

Pontos kiszolgálás!

Szabókellékekben nagy választék!

Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

Rövidáruban újdonságok és czélszerű különlegességek.

KECSKEMÉTY ISTVÁN teljesen újonnan átalakított és berendezett étterme és sörcsarnoka

Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utcza sarkán.

Kerthelyiség megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeihez megfelelően berendezett

KERTHELYISÉGEMET

1903. május hó 10-én, d. u. 4 órakor
ünnepélyesen megnyitom.

Megköszönve a n. é. közönség irányomban tanúsított jóindulatát és azon fogok igyekezni, hogy azt jövőben is kiérdemeljem. — Bátor vagyok megemlíteni jó hírűnek örvendő **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim** jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

Egy jól gondozott TEKE-PÁLYA a m. t. közönség rendelkezésére áll.

Jö zenéről gondoskodva van.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Naponta frissen csapolt MÁRCZIUSI SÖR, saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BORO K.

A B O N N E N S E K elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák

étlap szerinti vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

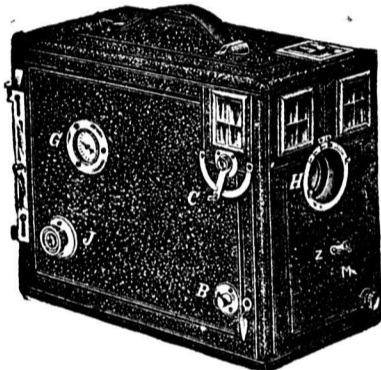
Egyben van szerencsém a **vidéki utazó közönség** szíves **vendég-szobáimat** ujjonnan berendeztem s tisztántartására különös gondot fordítok, ugyszintén

szállóhely

is jutányos ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Figyelem!

Miután **sajátszüretelésű boraimból** nagy készletem van, nagyobb mennyiségben is eladok. 50 litertől kezdve házhoz szállítok és 6% engedményt nyujtok. Viszont elárusítóknak nagyobb kedvezmény

Mindennemű fényképezési kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérmentve.

Telefonszám 181.

MAGYAR OSZTÁLY-

SORSJEGYEK

Az első osztályú eredeti sorsjegyek árai: Egész a 12 korona, fél a 6 korona, negyed a 3 korona és nyolczad 1 1/2 korona. A következő sorsjáték 6 osztályában a kibocsátott 110,000 sorsjegyből 55,000, vagyis az összes sorsjegyek fele

14 millió és 459,000 koronával

A LEGTÖBB FŐNYEREMÉNYT

nálunk vásárolt sorsjegyeken nyerték. SORSJEGY-VEVŐKNEK a lebonyolítás tekintetében a legmesszebbmenő biztonságot nyújtjuk.

Huzás már f. é.

május 22. és 23-án.

készpénzben sorsolatik ki a sorsjegy-tulajdonosok javára. Nyerményeket bármely összegben — még es-dékesség elő t is — utoktartás mellett **jutalékmentesen** fizetünk ki. — **HIVATALOS** nyereménysorsjegyeket pontosan küldünk. — **Eredeti játéktervet** minden sorsjegyhez mellékelünk. Ajánlatos a megrendeléseket **előbb** hozni, mert sorsjegy készletünket a nagy kereslet előreláthatólag rövidesen kimeríti.

Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság, BUDAPESTEN, Gizella-tér 1 (Haas-palota).

NAGYVÁRADON ÉS VIDÉKÉN EDDIG ÖT NAGY ÉS SZÁMOS KISEBB NYEREMÉNYT FIZETTÜNK KI.

263

Figyelem!

Az „Amerikai áruház” olcsó árakban utólérhetetlen!

Értesíteni kívánom a t. vevőközönséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő utca (Bazár-épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval, melynek megtekintése figyelmet érdemel

Tisztelettel

221.

Telefon-szám: 372.

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

A
XII-ik magy. kir. szab. osztályosorsjáték
nyereményeinek sorozata

110.000 sorsj. 55.000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

A nyeremények készpénzben fizettetnek ki.	Korona.
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	30000
3 „	25000
8 „	20000
8 „	15000
36 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

Felhívás

a XII-ik

m. kir. szab. Osztályosorsjátékhoz.

Az I. osztály húzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szél. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését szíveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséseje

óriási!

A következő főnyereményeket fizetem ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000 korona	62551. sz.
400000 „	33464. „
400000 „	11119. „
400000 „	28916. „
100000 „	42758. „
100000 „	49878. „
100000 „	87991. „
70000 „	60912. „
60000 „	17357. „
60000 „	78863. „
60000 „	82528. „
60000 „	97263. „
30000 „	6920. „
30000 „	38691. „
30000 „	90664. „
25000 „	23481. „
25000 „	30049. „
20000 „	28950. „
20000 „	33402. „
20000 „	35862. „
20000 „	44410. „
20000 „	60781. „
20000 „	78848. „
20000 „	88974. „
15000 „	57734. „
15000 „	77950. „
15000 „	82506. „

24 á 10000 K = 240000
46 á 5000 K = 230000
292 á 2000 K = 584000
599 á 1000 K = 599000
883 á 500 K = 441500

ALAPITTATÓ : 1883 ban.

TELEFONSZÁM : 465.

Cement-, műkö-, beton- és aszfalt-ipar vállalat.

190

POLLÁK SAMU

Nagyvárad, Kert-utca 10. sz. || Kolozsvár, Szappan-utca 6. sz.

Állandóan készít: egyszerű cementlapot, sajtolt diszes mozaiklapot, csatorna-csöveket, lépcsőket, fedlapot, esőviz-folyókát és mindennemű MŰKÖVET, továbbá SZABADALMAZOTT HORNÝOLT FEDÉLCSEREPET, teljesen TÜZBIZTOS szabadalmazott gipsztáblát válaszfalak gyors előállítására.

Elvállal jótállás mellett:

nedves lakások gyökeres szárazzá tételét, mindennemű aszfaltozást, betonozást, terazzo-munkát művészi kivitelben.

Ajánlkozik: járdák, szökő-kutak, csatornák, diszes fal és keramikaburkolatok, aszfaltparketták stb. elkészítésére.

Költségvetés ingyen és bérmentve.

FÜLÖP ISTVÁN szállodája

étterme és söracsarnoka
Nagyváradon, Fő-utca, a vasuti indóház mellett.

Kerthelyiség.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

Wöber szálloda kerthelyiségét
a mai kor igényei szerint átalakítottam s azt
már megnyitottam.

Megköszönve a n. é. közönség részéről irányomban tanúsított pártfogását és jóindulatát, mit *jó kongham, tisztánkezelt italaim s előzékeny és pontos kiszolgálás* mellett szerencsém volt kiérdemelni, ígérem, hogy a jövőben is igyekezni fogok t. vendégeim bizalmát minden tekintetben kiérdemelni.

Jó zenéről gondoskodva van.
Kerthelyiségemben egy jól gondozott, fedett *tekepálya* áll a szórakozni vágyó vendégeim rendelkezésére.

Tisztelettel

FÜLÖP ISTVÁN,
vendéglő- és szállodatulajdonos.

Naponta frissen csapolt **SÖR**, saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BOROK.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák
ét ap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a t. vidéki utazó közönség szives figyelmét felhívni arra, hogy

vendég-szobáimat

teljesen ujjonnan berendeztem, tisztántartására különös gondot fordítok és a *szobárait* mérsékeltén leszállítottam.

Nagyobb mennyiségű bor megrendelésnél árkedvezményt nyujtok.

Három szobából álló lakás május hó 1-től kiadó.

Távbeszélő: 67 sz.

KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA

Sürgöny cím: Rosenberg Izsó.

Rosenberg Izsó

építkezési anyagok, gazdasági
cikkek és zsiradékok nagy raktára.
Nagyvárad, Kossuth-utca.

I-ső rendű **BEOCSINI** Portland **CEMENT.**
I-ső rendű **R o m á n.**

EGERESI alabastrom és szobrász **GIPSZ.**

MENYEZET NÁDFONAT.

CEMENTLAPOK és **BETONCSÖVEK.**

CARBOLINEUM és **TINCTORAL**

megóvják a fát a korhadástól.

== K Ö A G Y A G C S Ö V E K. ==

Valódi **ASZFALT FEDÉLLEMEZEK.**
Aszfalt **ELSZIGETELŐ** lemezek.

== Köszén-Kátrány. ==

Gazdasági cikkek:

Kitűnő minőségű gép- és henger-olajok.

I-a **REPCZE-OLAJ** (égető-olaj).

Első rendű

250

TOVOTTE gépszir, kocsikenőcs és petroleum.

CARBOLSAV.

CREOLIN.

Egyedül álló legnagyobb

nyaraló és moly ellen biztosító vállalat.

Telefon szám: 243.

Telefon szám: 243.

Heimann Lipót és Társa

női felöltők áruháza

257

NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca.

Szücs mestere: **ZIMÁNYI ANDRÁS.**

Elvállal mindennemű **szőrme-árak**, u. m.: bundák, láb-
zsákok, coliek, ruhák, szőnyegek és minden e szakhoz tartozó
árak

nyári megőrzését.

Kivánatra a megőrzésre szánt tárgyak el-
szállítatnak.

Ünnep és szombat napokon zárva.

(Lakás: **Zöldfa-utca 5. sz.**, Grünfeld-féle ház.)

Az összes raktárhelyiségek tüzkár ellen biztosítva vannak.

Mindenki megbánta,

a ki máshol vett vagy külföldről hozatott magának beszélőgépet és csak azután tudta meg, hogy az igazi, **LEGJOBB**

beszélőgépek csakis

Ifj. Sonnenfeld József

ezégnél kaphatók

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Gépek árai: Korona 70, 140, 240.

Hengerek, kizárólag eredeti felvételek, drbjá 2-40. Kemény öntésű és rendkívüli erős hangú hengerek darabja 3 korona.

Előnyös részletfizetési feltételek! 208.

Szőlőgazdasághoz Raffia (szőlőkötő-fonál), rézgálics, kénpor, ojtó pamut a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vadász- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néha Jakab Imre-féle B.-Püspöki termésű borait meggyvettük s azokat az alábbi jegyzett árakban árusítjuk:

Jakab-féle (Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr / Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr / Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr / Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 36 kr / Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 30 kr.

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

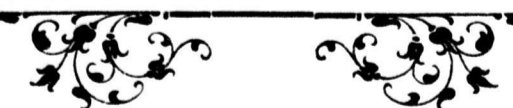
Nagy választék mindennemű **csukorkák és csokoládékban.**

Helybeli megrendelések házhoz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul kiszállítjuk.

Tisztelettel 117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves Weyrauch Chr. és Tsától spirítusz szobupadló-lacknak kilója 1 frt.

JEGY: ÉKE az 55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
3 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. k. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb SORSJÁTEKA a miénk, kir. szab.almazott osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdődik.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. —

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek törzserü betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) > 1.50 > 3.—
egy fél (1/2) > 3.— > 6.—
egy egész (1) > 6.— > 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz bekioldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é. MÁJUS hó 22-ig, mely napon a HUZÁS MEGKEZDŐDIK, bizalommal HOZZÁNK küldeni.

Török A. és Tsa bankháza
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete!

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet: VI., Teréz-körút 46 a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháznak Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához ..... darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Az.....korona összeg { utánveendő postautalvánnyal küldöm } A nem kívánt tör-
{ mellékelve bankjegyekben (bélyegekben) } lendő

Pontos cím:

.....

Hirdetések felvételnek a legjutányosabb árban a lap kiadóhivatalában.